

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1919.

### JEAN LONGUET NA VELIKEM SHODU V CHICAGU.

Vnuk Karla Marksa in glasoviti francoski socialist bo govoril v Ashland Auditoriumu v nedeljo.

### EUGENE V. DEBS BO TUDI GOVORIL.

Dva odlična Francoza sta zdaj v Ameriki. Eden predstavlja najslabšo Francijo: samogoltno, požrešno, militaristično Francijo — francoski imperializem. Drugi predstavlja najboljšo Francijo: francoski socialistični proletariat, ki je v boju s francoskim imperikalizmom.

Prvi je Georges Clemenceau, po pravici nazvan Tiger, ministriki predsednik Francije za časa vojne in avtor zloglasne versajlske mirovne pogodbe, katero je Amerika zavrgla.



Jean Longuet.

Drugi je Jean Longuet, vnuk Karla Marksa — sin njegove hčere — socialistični poslanec v francoskem parlamentu, urednik socialističnega dnevnika "Populaire" in eden največjih socialističnih voditeljev v Franciji.

Naključje je naneslo, da oba Francoza zdaj govorita ameriškemu ljudstvu. (Lahko pa je tudi, da je bil Clemenceau nalašč poslan, oziroma povabljen, da po blia vpliv Longuetove govorniške ture.) Tiger zagovarja imperializem, ligo narodov, roparski versajlski mir in sploh vse, kar je kapitalističnega. Longuet pa pobija vse tisto, kar zagovarja stari Clemenceau.

Ameriška dolarska aristokracija reklamo za Tigra z velikimi bobnom; sprejemajo ga kot cesarja, odpirajo mu vrata v "najboljše" kroge, prirejuje mu parade, nosijo ga na rokah in kapitalistični listi ogabno poročajo o vsakem njegovem migljaju in natonejo sleherno njegovo besedo kakor da prihaja iz ust svetnika. Wilson se je zganil v svojem političnem grobu in postal Tigru brzojavni pozdrav v "imenu vsega ljudstva" v Ameriki.

Jean Longuet, predstavnik francoskega delavskega razreda, ne potrebuje niti ne mara takne klečeplazne reklame. In če bi jo tudi hotel, je ne dobi — ne Longueti Kapitalistične časopise ga je popolnoma prezrilo, kakor da ga ni med nami. Dolžnost delavskega časopisa torej je, da ono opozori ameriške delavce na njegovo shodo in predavanja.

Prihodno nedeljo bo Longuet v Chicagu.

Njegov shod se vrši ob dveh popoldne v Ashland Auditoriumu na Van Buren St. in Ashland Boulevardu.

Longuet pa ne bo edini govornik na tem shodu. Delegatski odbor socialistične stranke v Cook Countyju, ki je aranžiral shod, je povabil tudi starega boritelja Debsa, da pride pozdravit Longueta in spregovoriti nekaj besed kolikor mu dopušča zdravstveno stanje. Kot je znano, se Debs nahaja že več mesecev v zdravilišču in odkar je prišel iz ječe, ni še govoril na nobenem javnem sestanku.

Debs je odgovoril na vabilo, da pride in bo mogoče govoril kake pol ure.

Dolžnost delavcev v Chicagu — ki se količkaj zavedajo svojega razrednega položaja — torej je, da pridejo na ta shod in pozdravijo (Dalje na 2. strani.)

### ČENE ŽIVILON SOPET RAŠTEJO, KO JE NIMA PRED DURNI.

Washington, D. C. — Poročilo, ki ga objavil department za delo, se glasi, da cene živilonskim potrebčinam spet rastejo. V oktobru so narasle za dva odstotka. Najbolj so se podražila "sveža" jajca, namreč za 21 odstotkov, sirovo maslo za 9, sir za šest, goveje meso, mast in sveže mleko za dva in pork chops ter slanina za eden odstotek. — Med živili, katerih cene so nekoliko padle, je šebula, fižol, rozine, zelje, krompir in bela moka.

### ZELEZNIŠKI KRALJI ŠIKANIRAJO RUDARJE.

Unijaki premogovniki v Pennsilvaniji dobe potrebnih vozov, medtem ko jih je dovolj za neunijske rove.

### STAVKA V CENTRALNI PENNSYLVANII SE NADALJUJE.

Brownsville, Pa. — (Federated Press). — Železniške družbe pomagajo jeklarškemu trstu posteljati rudarsko unijo v južozapadni Pennsilvaniji. Premogovniške družbe, ki so podpisale s rudarsko organizacijo clevelandsko pogodbo, ne morejo dobiti svoj delež železniških vozov za odvažanje premoga, toda tisti operatorji, ki niso podpisali pogodbe in kateri imajo še stavko na vratu, dobe vozov kolikor jih hočejo.

Več operatorjev v distriktu južozapadne Pennsilvanije, ki niso pod kontrolo jeklarškega trsta, je podpisalo pogodbo s rudarji. Nekaj teh operatorjev je v okraju Fayette. Drugi operatorji v okrajih Fayette, Greene, Cambria in Somerset — distrikt, ki je nekateri več kot država Rhode Island — niso še danes podpisali pogodbe in tam stavkajo premogarji še sedem mesecev.

Ta distrikt je znan pod imenom Connellsville Coke Region in v normalnih časih je tu zaposlena ena desetina vseh rudarjev v Združenih državah. Samo v okraju Fayette je še 35.000 rudarjev na štراكju. Večina štrajkarjev je bila prej upošlena pri H. C. Fričk Coke kompaniji, pri kateri ima zvezni zakladničar Mellon 51 odstotkov deince. Ta družba proizvaja večidel koksa, ki ga rabi jeklarški trust za svoje plavže.

Valed svojih tešnih stikov z jeklarško industrijo je ta distrikt mogočni faktor v unioniziranju jeklarških delavcev. Rudarji, ki so na štrajku, zahtavajo pogodbo s sledečimi glavnimi točkami.

1. Mezda se ne sme znižati za časa pogodbe. Prej je bila mezda znižana večkrat na leto.
2. Unijska medna lestvica. Izvzemli za časa vojne so morali rudarji vedno delati za manjšo mezdo kot rudarji na unijskih poljih.
3. Rudarji morajo imeti svojega zastopnika pri vaji, kajti v prošlosti so bili zmirom osleparjeni.
4. Operatorji morajo plačati takozvano "mrtno delo". Prej so morali izvršiti veliko dela, za katero niso prejeli nobenega plačila.
5. Rudarji morajo imeti svoj janski komite v vsakem premogovniku za izravnavanje sporov z družbo. Danes je neunijski premogar takoj odslovljen, ako gre k bosu s pritožbo.

### SOLE V WEST FRANKFORTU OŠTANEJO ZAPETE.

West Frankfort, Ill. — Javne kole, ki so bile zadnje dni zaprte, ker niso učiteljem izplačali plače, ostanejo zaprte skozi celo leto. Prizadetih je trinajst sto otrok. Mestna občina ima denar za maršikaj, nima pa denarja za vzdrževanje kol. Skrajno žalostno so take občinske razmere.

### NESEBČA NA MORJU.

Mexicali, Mikja Kalifornija. — Velik šoln se je prekuenil, ko se je približal k obrežju v La Bomba in več ko šestdeset oseb je utonilo.

### MOČNI PRIVATNI INTERESI ZA SUBVENČNO PREDLOGO.

### LEID VOLITEV JE POKAZAL, DA LJUDSTVO NE MARA SUBVENČNE PREDLOGE.

Navzlic temu, pritiskajo gotovi interesi, da se predloži kongresu in sprejme.

Washington, D. C. (Federated Press). — Najprvo je bilo poročano po volitvah, da administracija popusti od subvenčne predloge za parobrodne interese.

Še štirinajstega novembra so je poročalo napol oficijelno, da bo subvenčna predloga predložena strankini konferenci in nato predložena, ako je konferenca sprejme.

Subvenčna predloga pa ni strankina predloga. Ako je administracija odloži in izroči strankini konferenci, tedaj si umlja roke, pa naj se s predlogo stori, kar hoče.

Ampak tukaj je močna finančna parlamentarna zakulisniška skupina, ki čiti, da se subvenčna predloga sprejme, akoravno je ljudstvo dne sedmega novembra izjavilo s glasovnicami, da ne mara zanjo. Ta skupina vihti biš nad glavami prestrašenih političarjev, ki vidijo v volilnem izidu svarilo, naj nikar ne glasujejo za subvenčno predlogo.

Kdo podpira subvenčno predlogo in na kakšen način je mislilo spraviti akoci kongres, pove ljudska legislativna služba.

Po tej razlagi iščejo podporniki subvenčne predloge zavestnike pri privatnih interesih, ki špekulirajo na vodne sile in ki sebe nazivljejo prijatelje vodnih potov. K subvenčni predlogi bodo predlagali predlogi, ki bodo podpirali razvoj vodnih potov in da bodo privatni interesi trdno držali svoje roke na vodnih silah.

Izjava pravi, da dva glavna elementa podpirata subvenčno predlogo; Aluminum kompanija, ki pripada k Mellonovi korporacijski skupini, v kateri je družina zakladničarja tajnika zelo zainteresirana, in General Electric kompanija, katere podpira Morganova finančna skupina. Vodni interesi so najdragocenejši, kajti gre se za več sto milijonov dolarjev.

Da se dobi še en zaveznik, se razume, da bodo železnice uživale tudi posebne privilegije, ki bodo zapopadene v amendentih k subvenčni predlogi. To povzročilo, da stopi v akcijo močna železniška parlamentarna zakulisniška skupina.

Vse tri skupine imajo malo več ko tri mesece časa, da istinejso iz kongresa posebne privilegije. Delati bodo morale trdo, kajti ljudstvo je s glasovanjem pokazalo, da je proti podelitvi privatnih privilegijev.

Mogoče je zadnja gonja finančnih interesov všeč administraciji, toda znamenj ni, da bo predsednik kaj podvzel v interesu teh ljudi. Ako bodo pritiskali, da se mora sprejeti predloga, se pojavi revolva v republikanskih vrstah še pred marcem prihodnjega leta.

Harding se nahaja, pred temi fakti. Njegova patronažna vreča je skoraj prazna in njegova ogromna večina izza leta 1920 je skoraj izgnila. Zanj in njegove strankarske voditelje je samo ena sama možnost, ki je desperatna, da izidejo kot zmagovalci iz kampanje v letu 1924. Odpraviti morajo vtis, da niso orodje trustov. Kadar je položaj tak, tedaj so slabi izgledi, da se bodo lepo na saneh vozile subvenčne predloge, alaskanske tatvine in druge odredbe, katere ljudstvo smatra za vpadne na vire narodnega bogastva.

### "Appeal to Reason" je zaspal.

Girard, Kans.—(Feder. Press). — "Appeal to Reason", ki je bil mnogo let najplivnejši in najbolj razširjen socialistični tednik v Ameriki, je prenehal izhajati. Njegov sedanji lastnik ga je spreminil v navadno bizniško glasilo svoje knjigotrdnice.

### DETROITČAN JE PRIPRAVLJEN OBEŠITI ČLOVEKA ZA \$150.

Detroit, Mich. — (Fed. Press.) — "Ako ne morete dobiti človeka za obešanje, sem jaz pripravljen izvršiti to delo za \$150."

Te besede niso prepisane iz kakšne srednjeveške kronike, temveč so vzete iz pisma, ki ga je prejel ječar v Sandwichu, Ont., sednji teden iz Detroita. Sandwich se nahaja na drugi strani ameriške meje tik Detroita. Pred kratkim je bilo poročano v časopisih, da omenjeni ječar ne more dobiti nikogar, ki bi pretepel tri 12-letne dečke, ki so bili obsojeni na dva meseca zapore in 12 šib vaak. Edina ponudba je prišla iz Detroita. Pisec pisma se je ponudil, da pretepe enega dečka za \$10 ali vse tri za \$25. Detroit je lahko ponosen na tega svojega možčana!

### ŠTEVILO ŽATEV V PREMGOVNIŠKIH SE NE KRAČI.

### SKORAJ VEDNO JE TAKO.

Buče se vedno okoli dva tisoč štev na leto.

New York, N. Y. — Kadar se zgodi velika nesreča v premogovniku, tedaj se poslužijo veliki dnevniki besede "zanemarjenje", da označijo vzrok nesreče. Te besede so se tudi poslužili, ko so pisali o vzrokih nezgode v premogovniku pri Spanglerju, Pa., in pri kateri je okoli osemdeset rudarjev izgubilo svoje življenje. Nezgoda je povzročila eksplozija. Ako pogledamo poročila rudniških uradnikov, tedaj bomo čitali, da ni bilo plina v rudniku. Tisti, ki so se rešili, in drugi, katerim je premogovnik posnan večalmanj, govora seveda drugače, kot govora poročila rudniških uradnikov.

Malokateri čitatelj se zaveda, da bo ta nezgoda za prav malo številce pomnožila število štev, ki jih tirja dela vsako leto v rudnikih. Ko se je pred več leti dogodila nesreča v Cherryju, Ill., je smrtno ponesrečilo 396 rudarjev. In kljub temu se je število smrtno ponesrečenih rudarjev povzelo za nekaj malega nad povprečnim številom. V zadnjih dvajset letih je število smrtno ponesrečenih rudarjev padlo le dvakrat pod dva tisoč. V zadnjem letu je smrtno ponesrečilo 1.937 rudarjev, leto prej pa 2.271. V omenjenih dveh letih je umrlo 3.13 delavcev na tisoč delavcev. Frederick L. Hoffman, ekspert pri sestavljanju statistike umrljivosti, pravi, ako na leto umre več ko 1.5 delavcev zaradi ponesrečenja na tisoč delavcev, so številke visoke.

Ko so pregledali izkaze o nesrečah, ki so se dogodile od leta 1888 do 1908, so pronašli, da je vedno enaka mera za smrtno ponesrečenje na tisoč delavcev in sicer 3.13. Ko so pregledali, kako je smrt kosila zaradi nezgod v rudnikih, so pronašli, da znaša mera na tisoč delavcev v Rusiji 2.44, v Prusiji 2.13, v Franciji 1.81, v Veliki Britaniji 1.29 in v Queenslandiji 1.20.

V septembru je ponesrečilo v ameriških rudnikih 153 rudarjev, ali samo trideset manj, kot je povprečna mera za zadnjih deset let.

Statistika ravno tako pokazuje, da za rudarja ni iskati največje nevarnosti v plinih in eksplozijah, ampak največ rudarjev je podutih od premoga. Te nezgode se pa zgodijo, ker niso podporniki pravilno postavljeni.

### TUDI SVETNIKI PODLEZEJO SKUŠNJVAM.

Evanston, Ill. — Gdš. Frances Guest, stara osemnajst let in agitorica Zenske krščanske temperenene unije, je umrla v bolnišnici na posledicah kriminalne operacije. Mrliški oglednik je uvelič obširno preiskavo, da dožene, kdo je izvršil kriminalno operacijo. Zanimivo bi bilo, da se izve zapeljivca mladega dekleta, ki je agitatorica ženskega društva, ki si je nadelo nalogo, da poboljša ves svet.

### TURKI ZAHTEVAJO POLNO NEODVISNOST.

Mirovna konferenca v Lozani se je zaprla, edino otvortivena seja je bila javna.

### OKROG STO DELEGATOV JE NAVZOČIH.

Lausanne, Švica, 21. nov. — Danes se vrši prva tajna seja bližjejavtočne mirovne konferencie. Vse seje, po dve dnevno, bodo tajne. Edino otvortivena seja je bila javna in ravnotako bo sadnja seja, ko bo naznanjena mirovna pogodba. Tako so diktirali Poincare, Curzon in Mussolini in druge delegacije so prikimale. Trije ameriški opazovalci, ki bodo navzoči pri tajnih sejah, so prejšnji navodila, da ne smejo niti izdati ameriškimi poročevalcem. Posebni ošek bo dnevno sestavljal poročilo in ga dal poročevalcem za javnost.

Otvortivena seja se je vršila v Kazini. Navzočih je bilo okrog sto delegatov in več ko 200 časnih karških poročevalcev je napuhilo oder in ozadje v dvorani; poleg teh se je udeležilo ceremonij 300 povabljenih gostov, večinoma žvčarskih uradnikov.

Vse povabljeni države so zastopane. Japonci so tu, Rumunci in Jugoslavoani, Angličani, Francozi in Italijani, Turki in Grki. Navzoča je tudi delegacija iz sovjetske republike Georgije, katere ima vstop na pomnejšo konferenco o Dardanelah. Rusov in Bolgarov ni bilo videti, toda govori se, da je zastopnik iz Moskve še tukaj. Mussolini in Venizelos — ki zastopa Grčijo — sta sedela skupaj.

Konferenca je otvoril predsednik Švice Haab s posravnim govorom. Izrekel je upanje, da bo konferenca uspešna in da bo grško-turška vojna sadaja po šestih letih neprestanega krvavega kava v Evropi.

Za njim so govorili razni voditelji delegacij in istresali opodoneče fraze kot je še navada ob takih prilikah. Lord Curzon, britski zunanji minister, je dejal, da je angleška delegacija prišla s pomirjevalnim duhom na konferenco in da upa, da bo mir sklenjen v dveh ali treh tednih.

Izmet paša je rekel v svojem govoru v dobri francoščini, da je bilo premirje pred štirimi leti sklenjeno. Na Wilsonovih principih. Turki so veliko upali od Wilsona, toda prevarili so se kakor drugi narodi. Turčija ni imela miru. Takoj so sledile grške invazije, ki so pustošile turške pokrajine in naredile milijon Turkov beračev brez doma in vsakega imetja. Vse te invazije in napadi so bili absolutno neopravičeni. Turčija danes zahteva absolutno neodvisnost in enakopravnost z drugimi suverenimi ljudstvi. Turčija želi mir, toda ne suženjskega Wilsonovega miru kot je dosedanjji.

Izmet je dejal v privatnem razgovoru, da prva zahteva Turčije je odprava kapitulacij, to je, da inozemci na turških tleh ne smejo več imeti nikakih predpravil in se morajo podvreči turškim zakonom in sodiščem kakor domačini.

Iz Pariza je prišla vest, da ima izmet paša naročilo od velike skupščine v Angori, da se ne sme vrniti domov, ako ne izvjuje odprave kapitulacij in drugih glavnih pogojev Turčije.

Carigrad, 21. nov. — Rafet paša, carigradski guvernor, je včeraj konferiral z zavezniki generali glede statusa zaveznike vojaške policije. Rafet zahteva, da zaveznika policija omeji svoje območje le na zaveznike vojske v Carigradu. Generali so odgovorili, da bodo stvar sporočili svojim vladam in druga konferenca se vrši jutri.

Novi kalif Abdul Medjid je bil danes vstolčen v mošeji Patin.

Poroča se, da je angorska vlada informirala ameriškega komisarja admirala Bristol, da ameriški rušilci potrebujejo vizum nacionalistične vlade predno smejo pripluti in odpluti iz turških pristanč.

Malta, 21. nov. — Odstavljeni turški sultan Mehemed, ki je pobegnil zadnji petek iz Carigrada

### OLJE BO IGRALO GLAVNO ULOGO NA LOZANSKI KONFERENCI.

Paris, 21. nov. — Na Quay de Orsay priznavajo, da je Francija obljubila podpirati Anglijo v zadevi njenega mandata Mezopotamije v zameno za podpiranje francoškega mandata Sirije. Mezopotamija ima bogate oljne vrelce, katere hoče Anglija obdržati za vsako ceno. Angleški izvedenci pravijo, da je v teh vrelcih toliko bogastva, da lahko plačajo vse vojne dolgove Veliki Britaniji. Lord Curzon, predstavnik Anglije v Lozani, je bil pripravljen dati Franciji vse, kar zahteva, samo da dobi njeno podporo v zadevi Mezopotamije. Splošno mnenje v uradnih krogih v Parizu je, da Turki ne bodo dosti odnesli iz Švice.

### NEMČIJA DOBI "BIZNIŠKO" VLADO.

Ebert je šel preko svoje stranke in naložil Cuno, naj sestavi buržoasno vlado.

### SOCIALISTI V VELIKI OPOZICIJI.

Berlin, 21. nov. — Predsednik Ebert je ignoriral sklep socialistične stranke, h kateri pripada in naložil Viljemu Cunu, predsedniku Hamburgsko-ameriške parobrodne črte, da naj organizira "podjetniško vlado", ako ne more sestaviti koalicijske, Cuno je sprejel in naznanil večerj, da je vizoridno ministarstvo je sestavljeno in v sredo se predstavi parlamentu.

Nova vlada bo docela buržoasna in Cuno upa, da dobi podporo združenih in desnice v šornici. Združena socialistična stranka, ki ima 196 poslancev izmed 468, bo vodilnega vije proti tej vladi. Ako dobi Cuno podporo vseh buržoasnih strank v parlamentu, bo imel komaj dva glasova večine. Socialisti so zaključili v nedeljo, da ne bodo podpirali nobene vlade, v kateri je samc en pristaj Stinnesove "ljudske stranke". Ebert je pa prezel ta zaključek in dovolil Cunu, da lahko dobi v kabinet kogar hoče.

Kakor se poroča, je Cuno pridral v novem kabinetu klerikalca dr. Hermesa za finance, dočim je druga mesta v večini oddal Stinnesovim industrialistom.

Medtem pa, ko v Berlinu stopa reakcija na površje, narašča vedno večji kaos v Nemčiji. Ceno živilom grede v zrak kot rakete in demonstracije nezadovoljne in obupane ljudske mase so na dnevnem redu.

### OOE, SIN IN SINANA UMORJENI.

Pikeville, Tenn. — Šerif A. T. Goforth je dognal, da je šest do sedem neznanec umorilo starega farmarja Jesse Reectorja, njegovega sina Yorka in sinovo ženo. Umor je bil izvršen blizo Melvina.

Najmlajši Reectorjev sin Tom je izpovedal, kako je sledil morileem, ko je odkril umor. Opazil je njih sledi, ki so govorile, da je bilo morilecev šest ali sedem. Sled je vodila na njivo in po njivi do ceste, kjer se je sled pomešala z drugimi sledmi.

### VREME.

Chicago in okolice: V šetrček jasno in mrzlo. Lahki menjajoči se vetrovi. Temperatura v zadnjih 24. urah: najvišja 35, najnižja 30. Solnce izide ob 6.47, zalde ob 4.25.

Na angleški bojni ladiji, je prinesel seboj draguljev in zlat kročnik v vrednosti pol milijona dolarjev.

OLJNI TRUST STEZA KREMPLE PO AVSTRALSKEM OLJU.

UČINCI TEGA GRABENEGA STRKANJA SE ŠE OČUJEJO.

Postava se ukoristila ojnega polja se še spreminja.

Sydney, N. S. Wales. — Ameriški oljni interesi sodijo, da je Standard Oil kompanija, ki se radi trdno ugnedila v Avstraliji. Že nekaj časa sem se vrše poizkusi v Avstraliji. Kakšni so uspehi teh poizkusov, tega ne izve širša javnost, ampak ostane tajnost za prizadete kroge.

Zastopniki oljnega trusta izjavljajo, da prenehajo vrtati v gotovih krajih po olju v Avstraliji in da prične s oljno industrijo v Avstraliji neka ameriška korporacija. Neki oljar je rekel: "Zdaj se nisimo pripravljani. Vse postave, katerih je veliko, in vaše razmere nam niso všeč."

Zapadno avstralska postavo-dajna zbornica, ki je protidelavska, je pred kratkim sprejela svoj rudniški zakon. V političnih krogih sodijo, da je Standard Oil družba inspirirala spremembne dodatke. Južno avstralska postavo-dajna zbornica, ki je tudi protidelavska, namerava spremeniti svoje postave in sprejeti razno sugestije, ki prihajajo od Standard Oil družbe.

Druge informacije pripovedujejo, da je zvezna avstralska vlada tudi pristala na take sugestije za zvezni teritorij v severnem delu Avstralije. Glavni cilj teh sugestij je, da se ohrani oljni teritorij cel.

Neki avstralski petrolejski strokovnjak pravi: "Značilno je, ne glede na to, kje se nahaja oljiska in ne glede na to, kako dobri so jasladi, da se prav zanesljivo nekaj zgodi in se ustavi vrtanje oljnikov, ko dospo Američani na površino."

Ameriški emisarji niso brez denarja, ki prihajajo v Avstralijo. Neki tak emisar je došel v zapadno Avstralijo. Kupil je dva velbloda in je preiskal 1.400 milj zemljišča, o katerem je bil prepričan, da je v njem olje. Od tam se ni vrnil v Ameriko, ampak je šel v Queensland, kjer je preiskal drugo izredno obširno zemljišče. Ameriški oljni trust je na delu. In še se je poprijel dela, tedaj ne bo odnehal, dokler ne pridobi novih oljisk, ki mu nagromadijo nove milijone.

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press).

Pomožna akcija za rudarje. Pomožni odbor v New Riverju, W. Va., ki pobira prispevke za isprte in stavkajoče premogarje v Zapadni Virginiji, poroča, da je prejel \$21.781.74 v gotovini in štiri železniške vagone živil in eden vagon obleke in drugih stvari. Ves denar je bil porabljen za pomožno akcijo. Stroški akcije so bili pokriti iz drugega fonda, ki je bila nabran v ta namen. Prizadehtih je še okrog 600 rudarjev in njih družin v okolici New Riverja, ki so na štrajku, ker New River Coal Co. noče podpisati cleveandske pogodbe. Rudarji so na črni listi in s družinami vred stanujejo v šotorih ter barakah iz smolnatega papirja. Denarja nimajo, da bi se mogli seliti kam drugam. Odbor apelira za nadaljne prispevke, ki so naj poljšajo na stari naslov: Elisabeth Gilman, 513 Park Ave., Baltimore, Md.

Upton Sinclair, kandidat za govevnorja na socialistični listi v Kaliforniji, je dobil okrog 40.000 glasov.

Metalični rudarji v Porcupinu, Ont. (Kanada), so pisali odbornikom unije premogarjev v 26. distriktu, da se naj obe organizaciji združita v enotno fronto proti kapitalističnemu razredu v Kansasu. Metalični rudarji predlagajo sledeče tri glavne točke v programu združenih rudarjev: Polnodnevna mena od države za vse brezposelne delavce in delavke v Kanadi; maksimalni šest ali osemurni delavniški; minimalna mena, ki se naj ravna po kupni sili dežarne mena.

"Znižanje za znižanje" v Avstraliji. Delavski svet strokovnih unij v New South Walesu, Avstralija, je pričel s novo taktiko proti delodajalcem, ki znižujejo mezde. Nova taktika, ki je

operira, je, da delavci znižajo produkt, kjerkoli delodajalec znižajo mezdo. Za kolikor je znižana mena, za toliko manj naredo delavci dela. Na primer kotlarji, katerim je bila znižana mena, so opustili stroje in delajo po stari metodi na roke, samo da gre delo počasni. Ker so kotlarji organizirani stoodstotno, jim ne morejo nič. Drugi delodajalec so zagnali divji krik proti tej taktiki delavcev in grozijo, da bodo točili uni-je za odkodnino.

Rudarji na Japonskem trpe na brezposelnosti kakor vsi drugi delavci v sedanjih veliki industrijni krizi. Pred dvema letoma je bilo na Japonskem 217.400 rudarjev, med katerimi je bilo 90.900 žensk. Leta 1920, jih je smrtno ponorečilo, ostroga umrlo sa poškodovani pri delu 3634 in med temi 506 žensk. V tem času je bilo le 12 odstotkov rudarjev organiziranih. Med japonskimi delavci je stara navada, da se naglo organizirajo le takrat, kadar pride kakšna velika kriza, na primer stavka, potem pa zopet odpejajo od organizacije. V zadnjih petih letih so imeli japonski rudarji 184 štrajkov, katerih se je udeležilo okrog 50.000 delavcev. Večina stavk je končala s kompromisom z malim prihodkom za rudarje.

Savski promet se še niso hili med seboj sporazumeli kaj pravzaprav hočejo na preliminarni konferenci z odborniki rudarske organizacije. Konferenca, ki je trajala zadnji teden v Chicagu, je bila suspendirana do 4. decembra, ko je odsek operatorjev naznanil, da se njih člani ne morejo zediniti glede metod pogajanja za novo masšno pogodbo. Nekateri bi radi imeli pogodbo na temelju starega centralnega konkurenčnega polja, drugi po distriktih in tretji so za splošno pogodbo po vsej Ameriki.

Razne vesti.

JEAN LONGUET NA VELIKEM SEODU V CHICAGU.

(Nadaljevanje s prve strani.)

vijo boritelja za pravice francoskega proletariata kakor tudi starega bojovnika Debas, ki je trpel za svoje prepričanje.

Vstopnina na shod je 50 centov in najbolsje je, da si vsakdo, ki misli iti na shod, takoj preskrbi vstopnico. Vstopnice so na prodaj v upravništvu "Proletarcev", dobe se pa tudi v pisarni Cook County Socialist Party, 1501 Warren ave., v kavarni "Merkur", 3551 W. 26th St., pri "Daily Forward", 1128 Blue Island Ave., in pri "Arbeiter Zeitung", 1642 No. Halsted St.

V nedeljo zvečer se vrši banket, ki je prirejen v počast Longuetu in Debasu, toda prostor banketa še ni naznanjen. Vse potrebne informacije o banketu dajh tajnik kluba št. 1 v pisarni "Proletarcev", 3659 W. 26th St., telefon Rockwell 2864.

Priporočljivo je, da vsakdo pride na shod zgodaj, kajti dvorana bo hitro zasedena in kdor pride pozneje, ne bo našel prostora v dvorani.

Longuet govori angleški. Njegovi shodi v New Yorku so sijajno uspeli. Najmanjšega dvoma ni, da bo uspešen tudi čikaški shod.

Vsi na shod!

LOKOMOTIVA JE UŠLA.

Zaletela se v vlak, naložen s stavkocani.

Minneapolis, Minn. — Lokomotiva Great Northern Iezanice, ki je imela pokvarjen mehanizem in pokvarjeno zračno zavoro in je stala brez nadzorstva na glavnem tiru, je ušla in se zaletela v vlak, ki je peljal stavkocane v Fridleyjevo kurilnico. Obe lokomotivi sta bili popolnoma razbiti. Kurjač in strojevodja sta skobila ob pravem času s lokomotivo, ki je vlekla stavkokaški vlak in zadobila sta je majhne poškodbe.

Preiskava je dognala, da blizo minov ni železniškega voza, v katerega bi lahko naložili moko. Glavna vrata vise včas samo na enem tečaju. Nekateri vozovi so nagnjeni na eno stran. Nekateri vise do štirinajst palcev. Luknje na tleh in v strehi so zakrpane s starimi deskami in posojljenim papirjem.

Vahodna Sibirija se je združila s Rusijo.

Tokijo, 21. nov. — Republika Vahodna Sibirija je prenehala eksistirati. Iz Čite javljajo, da je slaj vsa Sibirija od Uralov do morja del Sovjetske Rusije.

14 KOMUNISTOV ODRLO V JEČO.

Chicago, Ill. — (Feder. Press.) — Štirinajst komunistov, ki so bili pred dvema letoma obsojeni na od enega do pet let ječe in izgubili priziv na najvišjem državnem sodišču, so je sešlo zadnje dni v Chicagu nakar so bili odpeljani v Joliet v državno kaznilnico. W. Bross Lloyd, milijonar iz Winnetke, ki je tudi med obsojenci, odide v zapor v četrtak. Sodisce mu je dovolilo, da dne v red svoje zasebne zadeve predno gre v zapor. Trije obsojenci se še niso prijavili in odvtniki so obljubili sodišču, da pridejo v kratkem. Eden teh je v Rusiji.

Obsojenci niso izvršili nobenega nasilja; obsojeni so bili po zakonu proti kriminalnemu sindikalizmu, da so priporočali prevratne ideje.

STAVKA ŠOFERJEV V NEW YORKU.

New York, N. Y. — Okoli šest sto šoferjev, 400 delavcev in vsi dečki, ki opravljajo delo slov v pisarnah, so zastakali pri Black in White kompaniji. To se je zgodilo, ker je Lawrence Fay, podjetnik, ki obratuje še neko drugo tako kompanijo, znižal mezdo. Okoli tri sto avtomobilov je zdaj v goraji.

Mezda je bila znižana na \$21.90. Tisti šoferji, ki delajo po deset ur dnevno, bi pa prejeli po \$24 na teden.

Družba je znižala mezdo od štirideset do 33 1/3 centov pri dolarju. Mezda je tako nizka, da šoferjem ni kazalo drugega kot da zastavkajo, ako nočejo delati za navadno napolnino. Stavka je bila šoferjem in delavcem takorekoko uslišana. Dozdaj kompanija še ni pričela najemati stavkocanzev. Lahko se pa zgodi, da napravi vsakešas poizkus, da najame stavkocane in pošlje svoje avtomobile na ulice.

CENE ŽIVLJENSKIH POTREBŠTIN GLEDU ZOPET NAVEGOR.

Washington, D. C. — Department za delo poroča, da so cene življenjskih potrebščin pričele zopet rasti, ko je zima na pragu. Cene v trgovini na debelo rastejo v splošnem za masec, dočim so se v trgovini na drobno zvišale za dva odstotka v mesecu oktobru.

Lenin priporoča koncesije.

Moskva, 21. nov. — Lenin je sinoči govoril na velikem shodu moskoveškega sovjeta v opernem gledališču. Poslušalo ga je 5000 ljudi, med katerimi so bili tudi delegatje tretje internacionale. Rekel je, da Rusija ne bo dala iz rok tega, kar je pridobila v petletnem boju s kapitalisti in buržoazijo. Toda Rusija je dovolj velika za koncesije inozemskim kapitalistom. Komunisti ne smejo zavreči svojih ciljev, ne bo jim pa škodilo, ako delajo nekaj časa v družbi s kapitalisti. Sovjeti morajo zadovoljiti kmete in delavce, tako da si ne bodo nikdar več želeli starega sistema.

Mehiški parnik razbit; 80 mrtvih.

Mexicali, 21. nov. — Osemdeset oseb je izgubilo življenje, ko je mehliški parnik "Topolobampo" v ponedeljek zjutraj treščil ob skale v Kalifornijskem zalivu 60 milj južno od tukaj in se razbil.

MERRINSKI PROCEB.

Marion, Ill. — Obravnava proti rudarjem se vleče počasni. Na porotniških sedenih so se vedno samo štirje začeli porotniki. Novi iztrebanci so veščeli farmarji, ki se pa na vse pretege branijo porotniške službe. Skoro vsak se izkovaža, da še ima svoje mnenje o krivdi ali nedolžnosti obtožencev, samo da je odslovljen. Drugi izjavljajo, da nasprotujejo smrtni kazni ali da ne razumejo vprašanj, ki jih zastavljajo odvtniki.

Milo Phemister, tudi farmer, je dejal, da je eden stavkocanzov pribežal med bitko v njegovo hišo in prosil zavetja. Njegov sin ga je nato v avtomobilu odpeljal na varno. To dejstvo zadostuje, da ne more dati pravične razsoje. Bil je oproščen od porotniške službe.

Državni pravdnik je v skrbeh, kje bodo dobili porotnike, ako pojde tako dalje. Vse kaže, da bo izbiranje porote trajalo še dolgo časa.

MEZDA V MORNARIŠKEM ARZENALU SE POVISA.

New York, N. Y. — Vodstvo mornariškega arzenala naznanja, da se mezda delavcem v arzenalu povisa od 4 do 26 na uro, obenem se pa opusti delo pet dni v tednu in se nadomesti z delom šest dni v tednu.

Mezda se povisa s prvim januarjem, delavni čas se pa podaljša s prvim decembrom. Število delavcev se ne zniža v arzenalu.

POŠTA Z INOZEMSTVOM.

Washington, D. C. — Skraj pol milijona listov gre vsaki dan skozi newyorško pošto, ki se razpošljejo v razna tujzematska dežele. To pomeni, da je tudi druga pošta s inozemstvom izredno velika. Časopisov odide vsaki dan najmanj okoli enega četrt milijona in okoli deset tisoč komadov pa tovrsta pošte. V enem samem dnevu je bilo odposlanih 71.783 registriranih predmetov.

Trije delavci obojeni v Južni Africi.

Pretorija, Južna Afrika, 21. nov. — Trije odborniki rudarske organizacije Lewis, Long in Hull so bili obojeni. Vojno sodišče jih je obsodilo na smrt, češ da so vodili revolte rudarjev na Randu zadnje spomlad. Obojenci so peli "Rdečo zastavo", ko so jih vodili iz ječe na morišče.

V angleški zbornici je zdaj življenje.

London, 21. nov. — Močna delavska delegacija v angleški zbornici je oživela parlament, ki je dremal še dolgo vrsto let. Galerije so polne občinstva, ki radovedno čaka na vroče debate med nazadnjaki in delavsko opozicijo. Senzacija je prišla takoj prvi dan, ko so nekateri delavski poslanci iz Škotske obojali starinske ceremonije, ki so še stoletja v navadi ob otvoritvi parlamenta. Neki laborit je brez vseh ceremonij zavpil: "Vso to staro šaro vam vržemo na smetišče kamor spada!"

Ministrski predsednik Bonar Law je oficialno priznal Johna R. Clynesa kot vodjo delavske opozicije. Laboritje pa morda izvolijo drugega voditelja. Delavska stranka ima 142 poslancev.

POLICAJI SO ŠE TUDI KUKLUKSOVCI.

Kansas City, Kans. — Policijski komisar Louis Oppenstein je odredil strogo preiskavo na pritožbo aršenta Anton Mauritsena, ki obtožuje, da so grdo ravnali s njim policaji, ki so šliani Kukulkskiani.

Pet kukluskovcev, ki so ugrabili Mauritsena, ga odpeljali v park in tam privzali k drevesu. Da so ga na to nemisljeno bičali, so se izgovarjali, da so izvršili ta čin, ker je Mauritsen slabo govoril o Kukulkskianu. Tako izpoveduje Mauritsen.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Pennhontas, Ill. — O stanju nemake merke vam ne moremo dati pojasnila, kajti isto se meja malone vsaki dan. Okoli desetega novembra je vrednost marke skokoma padala, tako je v par dneh padla od sedem tisoč za dolar na deset tisoč za dolar in

pozna se je markina vrednost zopet nekaj zvišala. Ameriške banke, ako pošljete v staro domovino denar, navadno menjajo pri odpošiljstvu že tukaj in zamenjajo po kursu, kakoršen je bil tisti dan. Vsaj če delajo pošteno, morajo tako menjati. — Pozdrav!

Johnston City, Ill. — Ko ste vi pisali uredništvu, naj priobči dopis po Proletarcu, ni bilo v Proletarcu še nikakega dopisa iz vaše naselbine razun nekega naznanila o ustanovitvi kluba, katerega je uredništvo Prosvete tudi priobčilo. Naznaniti bi morali, kdaj izide dopis, da bi se vedelo uredništvo ravnati, najbolje pa je, da dopis pošljete naravnost na uredništvo. — Pozdrav!

Mulberry, Kans. — Dopis, ki ste ga poslali dne 30. oktobra, je uredništvo prejelo in vam o tem dopisu odgovorilo v pismu z dne 4. novembra. Ali ste prejeli pismo? Če pisma niste prejeli, odpišite, da ga niste prejeli. — Pozdrav!

VABILO NA VESELICO katero priredi Slov. Pev. Dr. "VIHAR" dne 30. nov. 1922, v proslavo desetletnice otvoritve SLOV. DOMA. Pričetek veselice ob 6 uri zvečer v lastnem domu, DUNLO, PA. Iz prijaznosti sodeluje tudi Slov. Pev. Dr. "Jugoslavija" iz Johnstona, Pa., in Slov. Pev. Dr. "Bled" iz Conemaugh, Pa. PROGRAM: 1. Del "Pozdrav" (Iz. Hladnik) Poje skupni moški zbor, "Na planino" (Jak. Aljaš) Mešan zbor poje dr. "Bled", "Sol" (Jak. Aljaš) Moški zbor poje dr. "Bled", "Pozdrav Slov. Domu" Mešan zbor poje dr. "Jugoslavija", "Pogovor s domom" (V. Krak) Mešan zbor poje dr. "Jugoslavija", "Planinčica" (Fr. Ferjančič) Mešan zbor poje dr. "Jugoslavija", "Pastir" (Ferd. Juvanec) Moški zbor poje dr. "Vihar", "Sveboda" Moški zbor poje dr. "Vihar", "Dneva nam pripelji šar" (Jak. Aljaš) Moški zbor poje dr. "Vihar". 2. Del (Igra. Burka v dveh dejanjih). "Slovo" Poje skupni moški zbor. Programu sledi ples in prosta zabava. Cenjeno občinstvo iz Dunlo in okolice se uljudno vabi na to prireditev, zabava bo de za vse dovolj. Za točno potrebo in drugo skrb ODBOR. Vstopnina za moške 50c. Dame so proste vstopnine.

BANČNI ZAVOD EMIL KISS, 133 Second Avenue New York City. Veliki izlet za Božič v Jugoslavijo pod vodstvom gospoda ALEXANDRA LEFKO, upravitelja bančnega zavoda Emil Kiss z ekspresnim parnikom BERENGARIA velikost 52,022 ton. Parnik odpluje iz New Yorka 12. decembra, vožnja do Cherbourga 6 dni, od Cherbourga do Zagreba 2 dni vsega 8 dni. Iz Cherbourga gre posebni vlak do Zagreba. Ugodnosti v privatnih sobah. Cena do Zagreba je \$110.85 in \$5.00 vojni davek. Pišite takoj, da ne zamudite! BANČNI ZAVOD EMIL KISS, 133 Second Avenue New York City.

ROJAK PAJK JE V trgovini nad 16 let, na tisoče dolarjev raspolije blaga po celi Ameriki pa se ni nikdar silalo da ni vsak dobil pošteno blago. Kdor od nas enkrat kupi, še kupi. Pošlja bresplacne cenike po celi Ameriki za ure, slatinna, srebrnina, diamante, pretane, dalje prave glasne Columbia gramofone, slovenske in v vseh drugih jeziki gramofonske plošče, zastave, regalije, kape i. t. d. On je edini pravi zastopnik v Conemaugh, Pa., za Columbia gramofone in plošče. En sam poskus in prepričali se bode. IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

CUNARD & ANCHOR Dva ogromna parnika gonjena s sijem NARAVNOST V TRST. Lokacije kuhinje tretje razrede s 4-4 potapljalci. Krava jedilna soba, kabinice in posteljnice. Ograjeni svetloki za pralnice. — Demna kuhinja. Vino sateži. Vse domače agencije izvrstno potovanje. Ena preko Cherbourga v 8 dneh v Jugoslavijo, pluje vsaki tork. Aquitania, Mauretania, Scythia, Tuscany. En sam poskus in prepričali se bode.

All se hočete spomniti vaših sorodnikov in pozancev v daljni strani domovini, ki obračajo te dneve svoje oči k vam—sorodniki v Ameriki, ne pozabite poslati jim kak dar v denarju, s katerim jim oblažite božične praznike. Ako želite poslati komu kaj denarja v prihodnjih tednih, tedaj je najugodnejša prilika zato sedaj, ker pozneje bodo vsi poštni uradi hot navadno za praznike preobloženi s pošiljstvi. Določeno sveto vašega daru si zavarujete ako poverite pošiljanje istega potom po-znane in varne trditke KASPAR STATE BANK 1900 Blue Island Ave. Chicago, Ill. Skupno premoženje \$13,000,000.00. Kapital in probitek \$1,250,000.00. BANČNA TRDNJAVA ZA JUGOSLOVANE V AMERIKI.

SLIKE IZ NASELBIN.

Blaine, O. — Podpisana želim naznaniti rojakom, kaj se je zgodilo mojemu bratu, da se bodo rojaki znali varovati zlikovca, ki je prevaril mojega brata. Fant je srednje postave od 27 do 29 let star, ki je prišel sem že pred dvema mesecema. Zahajal je le bolj po slovenskih hišah in le bolj ob takem času, ko možev ni bilo doma, da bi na ta način laglje izvedel, koliko in kje ima ta ali oni shranjen denar. Izvedel je, da ima moj brat denar in njegaj si je vzel za hrtev. Toliko časa ga je nagovarjal, da je brat šel na banko in vzel iz nje vloženi \$3700. Šel je v sobo z denarjem in onim zlikovcem, kateremu se je pridružil še nek Hrvat visoke in tenke postave. Hrvat je govoril, da ima v škafu, ki je bil v nosil s seboj štiri tisoč dolarjev, kamor je nagovarjal brata, naj tudi on položi svoj denar, da ga na cesti kdo ne okrađe. Tako sta ona dva trdila, da so shranili vsi trije denar v škafu, nato pa ko so bili v sobi, sta rekla mojemu bratu: "Ti si pošten človek, pazi na to škafijo pol ure, dokler se ne bova povrnila nazaj." Odšla sta in brata zaklenila v hotelsko sobo, on pa je čakal in čakal zastonj: ni jih bilo in jih ne bo. Škafijo so razbili in notri so bili štirje dolarji. Zapeljanec je sedaj sprevidel, kaj je storil.

Oni Slovence je prihajal sem na Blaine k Slovincem, ter se seznanil z rojaki iz Zarečja in Trnovca pri Ilirski Bistrici. Mrs. Glagovšek je povedal, da je njegovo ime Tony Prime, po domače, da se pravi pri njih Pri Bošku v Zarečju. Mrs. Glagovšek ga je takoj zavrnila, da ni res, ona da bi Primea poznala. — Nato pa je začel trditi, da je Frank Skok iz Topolca, po domače Blaškov. Tudi v tej trditvi ga je zavrnila, na kar pa je začel praviti, da je Kbrov, pa tudi to mu je ovrgla. Na to pa je rekel, da pove po pravici in rekel je, da je Tony Zidar iz Topolca.

Raditega vas rojaki iz Topolca prav lepo prosim, če bi vedeli kaj več, da mi takoj naznanite, če se v resnici kdo s takim imenom in iz dotičnega kraja nahaja v Ameriki. Morda tudi vedo za kakega Franka Skoka iz dotičnega kraja, kakor je vsepovedno pravil, da je to on. On baje pozna še iz starega kraja mra. Pavlino Glagovšek, prvi Bradel ter Rozo, Rafaelo in Pepino Jeršinovič, sedaj omožene Skri in Jenko. Povedal je, da se nahajajo v Exportu, Pa. Rozo, je rekel, da ima sladničarstvo (candy store). O sebi je trdil, da je v resnici doma iz Topolca. Sama ne vem, je li povedal pravi priimek.

Rojaki, ki vam je kaj znano, prosim, da bi mi pojasnili, če je res Skok, Zidar, Jenko ali kaj. Kdor ga prime, dobi \$100 nagrade. Še enkrat prosim rojaki, pišite mi, če je Zidar res fant. Hvalil se je z denarjem, roke ima bele in oblečen je snažno. Vsa pojasnila, prosim, da bi poslali na: Mrs. Frances Andriana, Box 273, Blaine, O.

Anburn, Ill. — Zadnje čase so bolj redki dopisi iz slovenskih naselbin. Naravno, delavcu se bolj prilagata kramp in lopata kakor pa pero in to je vzrok, da so bolj redki dopisi.

V naši naselbini je kolikor se dela tiče bolj slabo. Nekateri rovi obratujejo vsaki dan, drugi pa po tri ali štiri dni na teden in nekateri še toliko ne, tako, da se nam delavcem ni treba preveč bati, da bomo hitro obogateli, še manj pa, da bi vlekli kakše masne dividende kot po 200 in po 300 od sto, kakor jih dobivajo nekateri industrijski mogotci. Za delavce seveda ni takih deležev, še ono malo plačo, ki je neobhodno rabimo za pošteno preživljanje, si moramo izvojevati s stavko skozi polovico leta. Komaj si bomo morda malo opomogli iz za zadnje stavke, pa nam preči druga stavka, ki je skoraj neizogibna, če bodo premozarski podjetniki sedaj skušali trgati plačo. Z današnjo mezdo komaj izhajamo v tej draginji, kako naj torej pristaneb, če bodo hoteli se trgati. Omeniti moram o smrti rojaka Franka Planinščka, ki je bil operiran dne 10. novembra v bolnišnici Springfielda, Ill., v sled ne-tranzijni poškodbi pri delu, v rovu. Dne 11. novembra je neusmiljena smrt pretrgala niz življenja očrnelemu sobratu, ki se je mučil kratko dobo. Istega dne je njegova žena porodila krepko hčerko, baje prezgodaj, valed prevelik žalosti za možem.

Pokojni brat Frank Planinšček, je bil doma iz bližnje okolice Litije; bil jako priljubljen med tukajšnjimi rojaki, nikogar ni žalil in bil mirnega značaja. Bil je član evetove organizacije, naše Slovenske narodne podporne jednote, društva št. 335 v Auburnu, Ill., katero društvo mu je privedlo dostojen pogreb dne 13. novembra in položilo na krsto kranjske vence v zadnji pozdrav. Pri tem se je izkazalo, kako zelo je bil pokojni brat priljubljen, ko se je društvo korporativno udeležilo pogreba. Ostali rojaki izrekoma ženi in sorodnikom naše iskreno sožalje, tebi pokojni Frank pa želimo miren počitek v hladni zemlji. — I. Homoc.

Broughton, Pa. — Dne 8. novembra zvečer smo dobili brzojavno obvestilo iz 132 milj oddaljenega Fairmonta, W. Va., da je tam ubit član našega društva št. 52. SNPJ, br. John Doshen. Ta koj na to sem se podal na pot, da ukrenemo vse potrebno za pogreb. Pokojni brat je bil povežen od avtomobila dne 5. novembra ob tretji uri popoldne in je v teku 42 ur po poškodbi podlegel v Fairmont bolnišnici, kamor je bil prepeljan.

Pogreb umrlega sobrata se je vršil dne 9. novembra od 2:30 popoldne na pokopališču Holy Cross v bližini Fairmonta. Pokopavanje je bilo brez cerkvenih ceremonij, civilno, v spremstvu bližnjega društva "Radnički napredak", št. 431, v Barackvillu, W. Va. Člani tega društva so se polnoštevilno udeležili pogreba. Ganljiv je bil prizor, ko mu je predsednik omenjenega društva pri odprti krestni čital nagrobni govor kot poslednji pozdrav umrlemu sobratu. Naše društvo Zvezda, št. 52 iz Broughtona se toplo zahvaljuje omenjenemu društvu za izkazano naklonjenost, ter mu čeli obilega napredka v vseh ozirih.

Pokojni sobrat je bil star 32 let, rodom Hrvat iz Karloboka, Gospič, Hrvatsko Primorje. Tu zapušča bratrance in strica, v starem kraju pa očeta. Več mi ni znano. Zopet imamo tu dokaz, kako potrebne so podporne organizacije. Kaj bi se zgodilo v nasprotnem slučaju, ako bi ne bil član društva? Sodbo lahko izreče vsak sam. Zatorej ne odlašajte s pristopom k SNPJ, dokler je še čas. Za društvo vezda, št. 52 — John Dolinar, tajnik.

Conemaugh, Pa. — Ni dolgo tega, kar sem čital v časopisu, da je še stavka v Somersetu, Westmorelandu in par drugih krajih, ki pa mi niso znani razun Cambria, kjer pa so že pričeli z delom. Rudarska organizacija vem, da ni preklicala stavke v tem kraju, a delajo pa odkraja, kdor mora delo dobiti. "Hvaležni" smo mr. Lewisu, da smo tako ostali na cedilu in večina izmed nas je mišljenja, da on nikakor ni sposoben za voditelja take organizacije, nekateri pravijo, da bi li morda boljji za krave pasti. V času stavke so vedno pisali, da bomo imeli skupno pogodbo ter se nam ni treba bati, da bi nas pred stavko organizirani rudarji zapustili ter sklepali separatne pogodbe kakor hočejo lastniki premozgarnikov.

Na te obljube ne moremo reči drugega kot, da so ostale obljube. V Clevelandu res niso sklepali separatnih pogodb, toda še slabše. Pri posameznih kompanijah so nam zatrjevali, če ima kakšna kompanija umjake in neunjake rove, da mora podpisati za vse ali pa nič. Zdaj vidimo, kako so podpisali.

Nam Slovincem je preostalo od te stavke, da se potokamo daleč okoli za delom, kajti tu, ako poveč, da si Slovence, to zavrnejo: Kranjce je izvraten delavec a še boljji stavar, Govoril sem z Američanom in ta mi je rekel, da Slovinci tu ne dobimo dela, ker smo prehudji stavarji. Odgovoril sem mu, da me to močno veseli, le žal, da niso vsi narodi taki, kajti potem bi kmalu imeli močno organizacijo po celi Ameriki.

Slovinci smo svojo dolžnost izpolnili, ako bi jo bili vsi, posebno pa voditelji, bi danes imeli močno organizacijo, na katero bi morali mogotei računati. Tako pa ne vem, kako bo s prvim aprilom. Dobrega se ne moremo nadejati. Povem pa, da dokler bodo v organizaciji taki kot sta Gompers in Lewis, bo šerif malokomu tu brbal preko nosa.

Sliši se, da so Slovinci v bližini Conemaugha, to je v Franklino, namenili prodati Slovenski izobraževalni dom. Ako je na tem kaj resnice, pokaže bližnja bodo-

čnost. Treba je pri tem ravnati previdno kakor tudi glode dvorane sv. Alojzija, kajti danes niso časi za razdruženje, temveč za združevanje. S sporazumom vseh društev naj bi napravili na prostoru kooperativne prodajalne, ki je na glavni ulici, dom z vsem potrebnim, ki bi odgovarjal za vsa društva in bi vsa društva imela do njega enake pravice. Nisem nasprotnik dvorane sv. Alojzija, ali sliši se, da bo kooperativna prodajalna v kratkem prisiljena svoje prostore razširiti, zakaj bi torej ne napravili nekaj večjega, da bi odgovarjalo potrebam in ostalo nekaj spomina za naše otroke. Mogoče se bo kdo jezil, češ, kaj je tega treba. Jaz pa menim, da je tega treba, zato sem tudi opomnil.

Ker se bliža "aveti" advent, čas pokore, dežja in snega ter dolgih noči, slovensko pevsko in izobraževalno društvo "Bled" je sklenilo prirediti veselico dne 25. novembra v Franklino, v Slovenskem narodnem domu, in sicer z nastopom čisto novega pevskega zbora. Umevno je, da ba pri tem tudi ples in še druge zabave. Uvaževali bomo še naše stare valčke, polke, špie polke in drugo, da bo veselja dovolj za naša mlada dekleta in žence. Za vse telesna dela usmiljenja bo tudi preskrbljeno. Zatorej, ne zamudite lepe prilike! — Dolgoletni pevec.

Milwaukee, Wis. — Tukajšnji rojaki se gotovo še spominjajo igre, ki jo je spomladil pripravil socialistični pevski zbor "Naprej". Igra je segla vdeležencem v srce, kajti anov igre je povzeta iz delavskega življenja, torej je to igra, ki jo naši rojaki razumejo, saj samo občutijo več ali manj trpkosti delavskega življenja. Dasi prihajamo po večini a knezov, vendar nam je usoda naklonila priliko okusiti čašo grenkosti mezdnega suženjstva. Brezsrčno preganjanje in pomanjkanje tira še dandanes v obup in zla dejanja marsikateroga delavca, kot se godi Tonetu Cestniku v igri "Na dan sodbe." In naše ljudstvo, ko ima vse take dogodke in posledice pred seboj v obliki igre, tedaj vidi krivico, katere smo deležni vsi, nekateri več, drugi manj po različnih udareh.

Prešli smo s kmetakega življenja v veliko vrvenje industrijskih mest in naselišč, kjer kot živi stroji opazimo toliko mizerije, da postajamo stočni, peobutni. Toda spomini nam še vstajajo na prečinje življenje doma v rodnih krajih. Na ono življenje, ko so nam potekali detinski dnevi enolično, mirno, brez senzacij velikih mest. Ali tudi navidezno tako mirno življenje našega kmeta ima svojo tragično stran. Tudi to ne opazimo mimogrede, ampak šele tedaj, ko se predstavi našim očem izrazito. Šele tedaj poznamo, da tudi kmetu ni vse dobro.

Pokazati ljudem celo življenje je mogoče le s pomočjo dobre igre in to se je posrečilo dramatičnim v igri: "Stari in mladi." Kaj naj rečem o igri? Zdi se mi popolna, vsekakor pa prepričan, da izrečete sodbo sami, saj bo dana vsakomur prilika, videti jo v nedeljo dne 3. decembra v So. Side Turn orani. Ali hočete videti ponarejalce denarja? Hočete videti, kako sin spoštuje očeta s tem, da ga prežene pod stroho in nato celo iz hiše? Kakšno kaznen zaslužki tak sin? Kakšno plačilo naj dobi dekle, ki ostane zvesta zaročencu in v težki uri stoji na strani očetovi? Ali poznate veselost in zbadljivost pa tudi dobrosrčnost vsakega godca? Kaj naj pričakujemo od hišpavk in njih sebičnosti?

To so vprašanja, na katera dobite odgovor v igri: "Stari in mladi, ki jo vprizori socialistični pevski zbor "Naprej" goriomenjenega dne. Naj nihče ne izostane. — A. H.

Portland, Ore. — Iz vseh krajev širne Amerike je videti dopise v našem delavskem listu Prosveta, samo iz naše naselbine se ne oglašajo. Rojaki po drugih naselbinah Združenih držav naj torej ne mislijo, da Slovinci v Portlandu, Ore., spimo "spanje pravilnega". Na kratko povem, da se živimo in smo se posebno v zadnjem času pričeli prav pridno gibati tudi na društvencem polju. Tako smo tu pred kratkim časom ustanovili novo slovensko društvo z imenom "Istrija", ki smo ga priklopili k največji slovenski organizaciji v Ameriki k Slovenski narodni podporni jednoti in je njega številka 470. Drugi rojaki, sedaj se vam nudi

lepa prilika, da pristopite k našemu društvu, ki vam je neobhodno potrebno, kajti nihče v teh viharjih časih ne ve, kdaj ga doleti bolezen ali nesreča. Naše društvo je takorekoč šele pričelo rasti, pa ima že lepo število članov in članic. Naša dolžnost je, da se trudimo in pridobimo še veliko novih članov, da bo društvo zrastle kot veliko drevo, ki ga ne podere noben vihar. Bratje in sestre pri našem društvu, delujmo roka v rok, složno in danca leto bomo lahko rekli: "Naš trud ni bil zastonj." Politika, strankarstvo in druge take stvari, kar ni v korist našemu društvu, morajo pri tem odpasti, le složno bodimo in napredek nam je zagotovljen. Dolžnost vsakega člana je, da pridno prebira glasilo jednote, list Prosveto, ki je v resnici delavski list, ne pa kapitalističen. Končno še želim našemu novemu društvu veliko uspeha in napredka.

S sesterskim pozdravom — članica društva Istrija, šte. 470 SNPJ.

Detroit, Mich. — Vsem slovenskim, oz. jugoslovanskim delavcem v Detroitu, Mich., se nudi prilika, da čujejo voditelja francoskih socialistov, vnuka Karla Marksa, kateri bo nastopil na javnem shodu v petek dne 24. novembra ob osmi uri zvečer v Dance-land dvorani na Woodward Ave. med ulicama Garfield in Forest. Rojaki, pokažimo, da ima tudi Detroit nekaj razredno zavednih delavcev, med katerimi smo tudi Slovinci, in udeležimo se tega shoda, da slišimo velikega socialističnega voditelja Francije. Govoril bo v angleškem jeziku. — Poročevalec.

STAVKARJI OBOŽUJEJO ŽELEZNIŠKO DRUŽBO.

Whitefish, Mont. — Železniški stavkarji obožujejo Great Northern železniško družbo, da pripisujejo preiskovalne listke, ki so bili izdani po zveznih pregledovalcih v letu 1921. To pomeni, da železniška družba krši postavbo, ki določa, po katerem načinu naj se pregleduje železniška oprema. V Združenih državah je 91,12

NAZANANO IN ZARVALA.

S tužnim sreem naznanjam žalostno vest, sorodnikom, znancem in prijateljem, da je umrla moja soproga in mati osem še nedoraslih otrok

MARIJA VERHOVNIK.

Umrla je dne 5. novembra 1922 ob 7 uri v jutro, po 10 dnevni bolezni po porodu. Bila je doma iz Postega Polja ob Rečici v Savinjski Dolini na Štajerskem. V Ameriki je živala 16 let. Tukaj zapušča mene žalujočega soproga in osem otrok. V starem kraju nekaj sorodnikov in tu Ameriki pa sestro Kunigundo Tratnik in eno pol sestro obe v Milwaukee, Wis., ter druge sorodnike in na Universal, Ind. bratrance Joseph Cigale. Pogreb se je vršil dne 7. nov. t. l. po katoliškem obredu. Da je bila priljubljena med sorojaki se je pokazalo pri pogrebu. Najskrenejše so zahvaljujem društvam št. 16, S. S. P. Z. katerega članica je bila pokojnica, nadalje dr. Škala št. 50, S. N. P. J. dr. Studenček pod skalo, št. 213, S. N. P. J. in Srbskemu društvu iz Cliton, Ind., nadalje dr. št. 305, S. N. P. J. iz Universal, Ind. in dr. št. 461, S. N. P. J. iz Shirkevillu, Ind. Nadalje se zahvalim vsem prijateljem, bodisi od moje ali njene strani, kakor tudi vsem sorodnikom za darovane krasne vence in sveže šopke svetilje, katere ste položili pokojnici v blagi spomin, enako hvala vsem društvam, ki so darovala vence. Hvala tudi družinam Osep, Špeh, Brunet, Pinoza, Ciraj, Topolovski, Ošep, Rупnik, St. Žurič, Zupančič, Gračner, Tratnik, J. Ciagale, J. Verhovnik, Kranje, Božič, Zore, Mahovec, in Socialističnem Klubu. Posebno se zahvalim Victor Zupančiču, kateri mi je pomagal vse vrediti za pogreb, ter bratu Škofu za nagrobni govor. Hvala njemu in sestri in hčeri, ter mojemu bratu, ki so prišli iz Milwaukee, Wis. in se udeležili pogreba, hvala za dane darove vsem skupaj a še posebno Mariji Novak iz West Allisa, Wis. Tebi draga žena in mati pa želimo spava mirno v hladni ameriški zemlji. Žalujošči ostali: Vincenc Verhovnik soproj, Mary, Anna, Mathilda, Wilhelmina, Elizabeth, Eustina, Joe in Katherine, otroci, vsi na Universal, Ind.

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois. GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. Izvrievalni odbor: UPRAVNI ODESEK: Predsednik Vincent Calahar, podpredsednik Andrew Vidrieh, R. F. D. 7, Box 82, Johnston, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Blas Novak, gl. blagajnik John Vegrich, urednik glasila Jože Zavratnik, upravitelj glasila Filip Godina. FOTOTNI ODESEK: John Underwood, predsednik, 407 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenikar, Box 276, Barborton, Ohio, Fred A. Vider, Box 673, Ely, Minn., John Terdelj, Box 82, Hendersonville, Pa., John Gorick, 414 W. Hay St., Springfield, Ill. BOLNIŠKI ODESEK: OSREDNJE OKROZJE: Blas Novak, predsednik, 2657-59 S. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VZHODNO OKROZJE: Jacob Ambrožič, Box 286, Moon Run, Pa. John Groselj, 14821 Pepper Ave., Cleveland, O. ZAPADNO OKROZJE: Anton Šular, Box 104, Gross, Kans., za jugozapad. Max Marc, Box 166, Buhl, Minn., za severozapad. Mike Zugel, 6453 S. Winchester St., Murray, Utah. Nadzorni odbor: Frank Zaitz, predsednik, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill., Frank Somrak, 5800 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 5808 St. Clair St., Cleveland, Ohio. Združeni odbor: Predsednik: Frank Alač, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. Joško Ovan, 3539 W. 26th St., Chicago, Ill. Jos. Škuk, 1101 E. 63rd St., Cleveland, Ohio. VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Av., Cleveland, O. POZOR!—Korrespondenca z gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole: VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se naslovijo Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniški tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote veče se naslovijo: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. Vse pritožbe glede poslovanja in gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zaitz, predsedniku nadzornega odbora, šigar naslov je zgoraj. Vsi dopisi na gl. porotni odesek se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 407 W. Hay St., Springfield, Ill. Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročila in sploh vse kar je v zvezi a glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

lokomotiv in 5,682,323 vozov, ki so morajo pregledati redno v določenem času. Za to delo je pa samo petdeset zveznih lokomotivnih in petdeset voznih pregledovalcev.

KAŠELJ je vendar neprijeten znak in se ga ne sme zanemarjati. Uživajte SEVERA'S COUGH BALSAM, katrri onajta kašelj te odvra mroge trpljenja. Je ravno tak dober za odrasle kakor za otroke. Cena 25 in 50 centov. Vprašajte po lekarnah. SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS soproj prehlad, gripe in za odpomot pri glavoboli valed prehlada. Cena 50 centov. W. J. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA.

IBOEM SLUŠKINJO v starosti od 35 do 40 let, kot za varuhinjo petim mladoletnim otrokom, starim od 3 do 9 let. Plača po dogovoru. Katero veseli, naj se takoj prijavi na naslov: John Zdošek, Box 571, Maynard, Ohio. (Adv.)

Dr. J. V. Grahek ZDRAVNIK. Uradne ure so: 10:00 xjutraj do 2:30 popoldne. 543 E. Ohio Street. Telefon Cedar 2388. H. S. PITTSBURG, PA.

ALI STE STARI 40 LET? Če se niste, imate priliko še nekaj let, da se naučite angleščine vsaj toliko, da razumete sosede in angleški časopis. Angleško-slovenski besednjak vam bo služil, leta in leta. Cena \$5.00, naročite ga pri: Dr. F. J. KERN, 6202 St. Clair ave., Cleveland, Ohio. Ravno tam lahko tudi naročite drugo zbirko Ivan Zormanovih pesmi.—Cena \$1.25.—Obe knjigi dobita za \$6.00 s poštno vred.

Za kuhanje piva doma imamo v zalogi slad, kmeclj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričate, da je doma pri nas, kuhani vedno la najboljši in najcenejši. Dobiti je tudi širko sodov, steklenice in raznih loncov, itd. Mi vam dostavimo naročilo po pošti, točno v vse kraje. Grocerijam, sladničarjem in v prodajalne železnine damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na: FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

MLADOSTNO ŽIVLJENJE V NOVI IZNAJDBI

Znanstvena veča je producirala "Vitalizer", ki je važnejši od slavne šlice—judovita moč drvevnega lubada iz Afrike.

Ste li izgubili vašo mladostno moč v življenju? Se vam li udi življenje topo in gravo. Ne vznemirjajte se. Znanstvena veča je iznašla novo mladostno življenje, boljše od takovskih "kožjih šlic" in "epilajnih šlic" sdravljena. Vsakdo lahko nadomesti svoje mladostno življensko moč doma.

"Glejte! Wiley je drvevni lubid iz Afrike. Nareden je, da je to najboljšo življensko zdravilo do danes iznajdeno. Priljubljen so drvevni lubid in novi preiskovalni rezultati. V vsaki slučajli ta omar producirala unoviti izboljšati v par dneh in v kratkem se vam vrna mladostna moč, kroženje se pomesti in napredek se posna na vseh stopnjah.

Laboratorij izdeluje in spušča v svetom RE-BILD-TAB, so tako gotovi na njeno moč, da ponudijo novim odznanjem raziskovalcih in vsaki študenti trinitro donarja ako zdravilo ne izvrši uspeha v toku enega tedna.

Vseh lahko pošljete za zdravilo brez vsake plačila. Ne odlašajte donariti vnapre samo pošljite nam vaše ime in naslov na: RE-BILD-Laboratories, 214 Ontario Street, Kansas City, Mo. In vsaki študenti pošljite \$2 za vam polje po pošti. Ob prejemu tega, plačate plačunosti samo \$1 in postolno. (Adv.)

Naučite se angleško! Mi vas naučimo angleški jezik v gotovni hitenju in plavi potem pošte. Ne odlašajte s poukom, temveč sedite takoj. Naša nova metoda je poton korrespondenca. Mi vas učimo prepričati in savi vam pošljemo knjigo na poskušanje. Pišite na naš šolski The Slovenian-English School, 5600 W. 56th St., Cor. Millard Ave., Chicago, Ill.

Priseljevanje iz starega kraje v Ameriko je bilo 1. julija t. l. odprto.

Pišite meni, da vam naredim previlne in dobre prošnje. Če oseba ne pride povrnem donar. Ne odlašajte da ne bo kvota sogot izčrpana.

MATIJA SKENDER, JAVNI NOTAR za Ameriko in stari kraj. 5227 Butler Street, PITTSBURGH, PA.

BOŽIČ SE BLIŽA!

Kakor druga leta bodeta gotovo tudi letos poslali svojem primerno denarno darilo za božič.

Naša banka pošilja denar v stari kraj hitro, zanesljivo in po niski ceni. Poleg tega je letos storila še posebne odredbe, da bodo božične denarne posiljstva točno dostavljena.

Prejemniki dobe denar na svoji domači pošti brez vsakega odbitka.

Ako pa ste namenjeni potovati za božič v stari kraj, tedaj se poslužite naše banke, ako hočete biti točno postreženi.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na

SLOVENSKO BANKO Zakrajšek & Čelarik, 78 — 9th Ave., New York, N.Y.

# PROSVETA

GLASLO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Reklami se ne vrnejo.

Narodnina: Zedinjena država (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 na tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vsa, kar ima stik s uredništvom:

"PROSVETA"

2257-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of THE FEDERATED PRESS"

Datum v obljepaju n. pr. (Nov. 20-22) poleg valoga linona na naslovu pomeni da vam je s tem dnem poteklo naročilo. Posvetite jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

## DOBROTVORNE DRUŽBE.

Zima je tukaj, z njo pa tudi povečano trpljenje za siromake. Da se odpomore tem siromakom, so ustanovili v raznih občinah dobrotvorna društva, ki so se v večjih mestih zopet združila v dobrotvorne centrale s skupnim skladom.

Ta naprava samasabi govori resnico, da ne živimo v najbolj človeški družbi. Ako imamo siromake, ki so brez lastne krivde zašli v tako bedo, da so podpore potrebni, in dobrotvorne družbe, ki prosjačijo pri ljudeh za prispevke, da dele miloščino tem siromakom, je doprinešen dokaz, da je nekaj narobe v človeški družbi.

Mnogi pravijo, da so dobrotvorne družbe potrebne. Dokler ni človeška družba uvedla kaj boljšega za odpravo gorja, so mogoče potrebne. Nikakor pa ni s tem rečeno, da se ne dajo že v današnji družbi nadomestiti z nekaj boljšim in manj ponižujočim za siromake. Miloščina pred vsem ponižuje človeka. Marsikateri človek rajše trpi najhujše gorje, preden sprejme miloščino, ker se v vsakem miloščinskem daru občuti nekaj, kar ga poniža pred drugimi ljudmi. In tako se zgodi, da tisti ne dobe podpore, ki so res potrebni, ker jih je sram prositi. Naobratno se pa tudi zgodi, da prejmejo taki podporo, ki jo niso vredni, ampak prosjačijo iz navade.

Dobrotvorne družbe se dajo popolnoma odpraviti in za siromake bo bolje preskrbljeno, kot je zdaj ko imamo dobrotvorne družbe. Uvede naj se zavoravonaje proti nezgodam, starosti, brezposelnosti in boleznim, prosta zdravniška pomoč, pomoč vdovam in dobrotvorne družbe bodo postale nepotrebne. Odpravljemo bo ponižanje siromašnega človeka.

Take stvari pa ne pridejo same od sebe, ampak delavstvo jih mora zahtevati. Ako jih delavstvo samo zahteva, pa svoje zahteve ne podpre s svojo politično močjo, tedaj tudi zahteve niso priznane. Delavstvo se mora torej politično organizirati, izvoliti svoje zastopnike v postavodajne zbore in občinske zastope in odpravljene bodo miloščinske družbe in z njimi vred tudi ponižanje revnega človeka.

Jasno je kot bell dan, ako bi bila človeška družba pravilno organizirana, da odpade vsako deljenje miloščine. Ali tisti, ki so odgovorni za narobe svet, ne bodo skušali organizirati človeške družbe tako, da bo stala zopet na nogah, dokler ljudstvo po svojih zastopnikih ne zahteva, da se človeška družba organizira na pravični gospodarski podlagi. In dokler se to ne zgodi, bodo še trpele žrtve sedanjega krivičnega gospodarskega sistema. Procvitala bodo miloščinska društva in siromakom se bo delila ponižujoča miloščina.

## MALI TATOVI SE UČE PRI VELIKIH.

Zanimiva vest iz Clevelanda, O., poroča, da so trgovci, ki prodajajo premog, obdržavali konvencijo, na kateri so pristali, da se med trgovci s premogom nahajajo taki poštenjakoviči, ki oddajo konzumentu 1,500 funtov mesto 2,000 funtov premoga za tono premoga. Gospodje so konstatirali, da je vsak konzument na ta način oseparjen za štiri dolarje, ko stane tona premoga šestnajst dolarjev.

Udeležniki na konvenciji so sklenili, da je treba z vso strogostjo nastopiti proti takim trgovcem.

To je vse lepo, kar je sklenila konvencija. In proti takim sleparjem je treba nastopiti tudi, če konvencija trgovcev s premogom zahteva kaj takega ali ne. Kdor dostavi konzumentu petnajst sto funtov premoga mesto dva tisoč funtov premoga za tono premoga, je izvršil navadno sleparijo, ki je kaznjiva po sedanjih postavah, ne da bi bilo treba sprejemati še kakšne posebne postavbe. Ako se trgovec pogodi, da bo za gotovo vsoto denarja dostavil konzumentu tono premoga, pa mu je dostavil manj premoga, kot bi mu ga moral dostaviti po pogodbi, je izvršil sleparijo, ki je kaznjiva po kazenskem zakonu.

Zdi se, da so trgovci podali to izjavo bolj za svojo reklamo, da tako dokažejo javnosti, da ne trpe nepoštenih ljudi med saba.

Tatvina pri dostavljanju premoga ni nič izrednega. Razne mestne občine so že zdavnaj nastavile posebne paznike, ki pazijo na te vrste grešnike. Ti mali grešniki pač vidijo, da se sleparjem, ki ociganijo ljudstvo za veliko večje vsote, prav malo zgodi. Zaradi tega skušajo po malem priti do premoženja, če tudi so pota kriva in prepovedana.

## Zima je tukaj.

Z njo prihaja tudi čas za agitacijo.

Jesen, kolikor je bilo lepe, je za nami. Dnevi se krčijo, noči postajajo dolge in lahko se reče, da zima trka na naša vrata. Z zimo pa prihajajo tudi večje tejaše v delavsko družino. Stroški za življenje se povečajo in marsikateri delavec je pri svojem delu izpostavljen vsem neprijetnim zimskim vremenskim spremembam, ki še bolj utrudijo njegovo telo in mu še bolj iztrpajo njegove moči.

Pa tudi zima ima svoje strani za delavca. Večeri so dolgi ob nedeljah dostikrat slabo vreme za brneni izprehode na prostem. Ob zimskih večerih radi hodijo delavci drug drugemu v vas. Včasih se jih snide pri eni sami delavski družini po več skupaj, da se pri topli peči pogovore o sedanjih razmerah in položaju.

To je čas za agitacijo. Prilika je tukaj, da se agitira za delavsko gospodarsko, strokovno in politično organizacijo. Čas je tukaj, da se pridobe delavskemu časopisu novi naročniki in razširijo med delavstvom dobre in podučne knjige. Čas je tudi tukaj, da se prirede dramake priredive z namenom, da slušijo delavstvu v poduk.

Delavec ne smejo nikdar pozabiti, ako ne bodo sami delali za svoje osvoboditve, da ne bo nihče drugi zanje izvršil tega dela. Pozabiti ne smejo, ako sami ne bodo agitirali za svoje gospodarske organizacije — podpore in konsumne zadrage, da te organizacije ne bodo imele uspeha. Zimski čas je najboljši čas za pridobivanje novih članov za vse delavske organizacije. Agitirati je treba za Slovensko narodno združenje, za konsumno zadrugo, ako postoji v naselbinah. Če ni še ustanovljena taka zadruga, je treba preiskušati mnenje delavstva v naselbinah, ako bi ne bilo mogoče ustanoviti svoje konsumne zadrage. Treba je agitirati za delavske domove, strokovno organizacijo. Prigovarjati je treba neorganiziranim delavcem, da se organizirajo v svojih strokovnih organizacijah. Pozabiti se pa ne sme na agitacijo za socialistične klube in delavske kulturne društva. Težko je komu reči, zakaj naj agitira. Vsek naj agitira za to, za kar čuti sposobnosti v sebi, da lahko agitira in kjer je pri agitaciji na svojem mestu.

Ako ima Miha sposobnosti za dobrega političnega agitatorja, naj vrši nemoteno to delo. Jože ali Jaka naj se pa oprime agitacije za strokovno organizacijo, Tone za kulturna društva. Tako ne bo nihče drugemu na potu in vsak bo imel velik delokrog, ki ga bo težko obdelal. Če je pa v eni naselbini več delavcev sposobnih agitirati za eno organizacijo, tedaj naj si razdele delo med seboj, kajti vsako razdeljeno delo je napol olajšano delo.

Pri skupnih prireditvah v korist delavstva je pa treba, da vsi delavci nastopijo složno in skupno. Ako je agitacija dobro preudarjena, mora imeti uspeh. Slovenski delavec si v splošnem precej napredni. Kljub temu pa še ne moremo reči, da so vsi slovenski delavci že pritegnjeni v delavsko organizacijo in se zavedajo dejstva, da sta edino upanje in edina obramba za delavstvo, perfektno izdelana delavska organizacija.

Delavska organizacija se ne da zgraditi v enem dnevu, enem tednu, mesecu ali letu. Kajti, ako bi to ne bila resnica, bi bile delavske pravice priznane že zdavnaj. Graditev delavske organizacije je mučno delo in sicer tako mučno delo, da marsikateri opeša pri njem, ker ni videl takoj tistih uspehov, ki jih je pričakoval.

Delavec mora delavcu razkriti svoje dušo. In sicer le na ta način, da svojemu tovarišu pripoveduje, kaj mu je žena prejnjaj večer skuhala za večerjo, ali kaj bodo jedli pri sosedovih v nedeljo za kosilo, ali kakšno sukno si je kupila Tonetova ali Mihotova žena. Taki pogovori niso za delavca. Za delavca je važno, kakšne razmere vladajo v njegovi stroki. Ako so kakšni izgledi, da se razmere izboljšajo, če ne, kaj je treba storiti, da se izboljšajo. Za delavce je važno, da vedo, kakšen je bil izid zadnjih volitev, in če ni dovoljen, kje so vrtni neuspehi. Delavec se mora brigati za vse, kaj se godi v njegovi organizaciji. Dobro je, da predstavlja formo svoje strokovne organizacije, ako odgovarja duhu časa. Zanimati se mora za delavske dogodke po vsem svetu. Kako drugje delavci napredujejo ali nazadujejo in kaj so vzroki nazadovanju. S takimi razgovori si delavci bistrijo svoj um, uče se spoznavati taktične napačnosti, ki jih je napravila organizacija, kar jih vsposobi, da ne stori več starih napak, ampak da na zgradeno zopet dalje grade novo — do zmage, do cilja.

Zima je torej tukaj. Delavske organizacije so sicer v splošnem precej krepke, kjer postoje, toda odprto je še veliko polje, na katerem je treba organizirati. Ravno tako je pa treba izvršiti še veliko dela, da bodo stare še ustanovljene delavske organizacije kos svoji nalogi. Da se izvrši, je naloga delavstva.

Ako bo delavstvo to nalogo vršilo vestno, se mu ni treba bati, da bo nazadovalo. Podjetniki in delavski nasprotniki so vedno na delu, da istrigajo delavstvo, kar si je delavstvo v večletnem boju pridobilo z velikimi žrtvami in trudem.

Za delavstvo torej ne velja beseda "počitek", kar se tiče izgraditve delavske organizacije. Le organizacija, ki se spopolnjuje, obdrži, kar je izvojevala, ker se s spopolnjevanjem povečuje. Delavstvo se mora zavediti dalje resnice, da je lažje izgubiti izvojevane pridobitve, kot pa izvojevati nove. Tisti, ki pripoveduje delavstvu, da bodo boljši časi za delavstvo prišli sami od sebe ali da jih zanje izvojuje kakšen odrešenik, le varajo delavstvo, da se delavstvo ne organizira in osredotoči svoje moči v delavskih organizacijah. Tisotogledov govori, kako se delavcem tam godi, kjer niso organizirani.

Zima je tukaj in agitirati je treba za delavsko gospodarsko, strokovno in politično organizacijo in razširjenost delavskega tiska. To mora biti geslo delavcev skozi zimo. Ako se to zgodi, bo delavstvo prihodnje spomlad veliko močnejše, kot je bilo v jeseni, kajti pojačane in pomnožene bodo delavske organizacije, ki so delavstvu ščit za obrambo in naspek. Prav zanesljivo pride za delavstvo tudi dan zmage za njegove ideale, ako se bo ravnalo po tem geslu.

ne organizacije, ako odgovarja duhu časa. Zanimati se mora za delavske dogodke po vsem svetu. Kako drugje delavci napredujejo ali nazadujejo in kaj so vzroki nazadovanju. S takimi razgovori si delavci bistrijo svoj um, uče se spoznavati taktične napačnosti, ki jih je napravila organizacija, kar jih vsposobi, da ne stori več starih napak, ampak da na zgradeno zopet dalje grade novo — do zmage, do cilja.

Zima je torej tukaj. Delavske organizacije so sicer v splošnem precej krepke, kjer postoje, toda odprto je še veliko polje, na katerem je treba organizirati. Ravno tako je pa treba izvršiti še veliko dela, da bodo stare še ustanovljene delavske organizacije kos svoji nalogi. Da se izvrši, je naloga delavstva.

Ako bo delavstvo to nalogo vršilo vestno, se mu ni treba bati, da bo nazadovalo. Podjetniki in delavski nasprotniki so vedno na delu, da istrigajo delavstvo, kar si je delavstvo v večletnem boju pridobilo z velikimi žrtvami in trudem.

Za delavstvo torej ne velja beseda "počitek", kar se tiče izgraditve delavske organizacije. Le organizacija, ki se spopolnjuje, obdrži, kar je izvojevala, ker se s spopolnjevanjem povečuje.

Delavstvo se mora zavediti dalje resnice, da je lažje izgubiti izvojevane pridobitve, kot pa izvojevati nove. Tisti, ki pripoveduje delavstvu, da bodo boljši časi za delavstvo prišli sami od sebe ali da jih zanje izvojuje kakšen odrešenik, le varajo delavstvo, da se delavstvo ne organizira in osredotoči svoje moči v delavskih organizacijah. Tisotogledov govori, kako se delavcem tam godi, kjer niso organizirani.

Zima je tukaj in agitirati je treba za delavsko gospodarsko, strokovno in politično organizacijo in razširjenost delavskega tiska. To mora biti geslo delavcev skozi zimo. Ako se to zgodi, bo delavstvo prihodnje spomlad veliko močnejše, kot je bilo v jeseni, kajti pojačane in pomnožene bodo delavske organizacije, ki so delavstvu ščit za obrambo in naspek. Prav zanesljivo pride za delavstvo tudi dan zmage za njegove ideale, ako se bo ravnalo po tem geslu.

## VITOMIM:

### Trpljenje rudarja.

Nebo je jasno, zvezde na nebu migljajo, žuboreči potok se blišči v medlih luninih žarkih; tu in tam se sliši fantovsko petje me pa tuli sirena, ki kliče trpine na delo.

Zvečer ko se spravlja že vse k počitku, si morajo obleči rudarji delavno obleko in oditi težkih korakov na delo.

Ko bi na večer tako rad zaspal, položil svoje onemogle ude od prejšnjega trpljenja k počitku, moram korakati med njimi tudi jaz v črni brlog. Čeravno sem še v prvem evetju mladosti je tudi mene zadela usoda, da si moram kot najstarejši sin služiti kruh pod zemljo, da s tem olajšam breme starišem, nekoliko pa, da o pomorem samemu sebi. Je že tako pri nas rudarjih, da in tedaj pride za očetom delo. In tako gre od roda do roda.

Čeravno je mnogo delavskih sinov in hčera, ki imajo talent, a navzile temu ne morejo naprej, ker nimajo stariš sredstev za njih nadaljno izobrazbo, jim ne preostaja nič drugega, kakor vršiti delo svojih očetov.

Tista bolest, ki me muči, da moram obleči raztrgane čunje nase, je nepopisna. Saj ti je usojeno, da moraš trpeti; zato trpi, potem pa umri! Te besede so spremljevalec vsakega delavca, ki mora na delo — suženj si in tega krasnega imena ti ne izbriše nihče.

Ko stopam med njimi tudi jaz po tem obokanem temnem rovu, kjer se sliši samo hoja težkih korakov rudarjev in vidi svetloba bliščih luči, me je groza pod ogromno težo razpokanih skal. Dolga je ta pot. Dolga, ko dostikrat včasih nimam tovariša, da bi mu potožil svoje trpljenje, a včasih ga imam, pa me ne razume.

"Blagrujem ljudi, ki svoje sužnosti ne poznajo; srečni so, da tega ne občutijo. A gorje onemu, ki se zaveda, pa trpi!"

Prišel s tovarišem na delavni kraj. Je treba vsled velike vročine sleči vse — razen spodnjih hlač.

Kleševa in kleševa ta črni diamant. Sloji premoga razkopani,

in razpok kaplja voda; tu in tam se vtrga kak košček, ti pade na glavo ali hrbet, da zahtiji, včasih pa še zahtiji ni treba — ker te podre in pokoplje v večni grob, da ne zaužiješ nikdar več svetlobe in toplote sonca.

Ah, kako grozno je iskati kruh pod zemljo! Kako mora peti lopata žalostne melodije, kako se moraš zaganjati s krampom v ta črni diamant, kako mora zveneti motika ah — koliko trpljenje, da si zaslužiš bora pare, za katere plača marsikdo — tudi svoje življenje.

Torej v cvetu mladosti, ko bi moral biti kakor cvet, ki se razvija iz popka, daš življenje kapitalizmu, da te mozga do zadnje krvi.

Zakaj se pehaš in trudiš v borbi za vsakdanji kruh? Ali ne vidiš da uživajo sad tvojega dela — drugi!

Na tisoče in tisoče je gospode, ki živi tako razkošno da sama ne ve kako.

Da, da! Oblačite se elegantno, ste parfimirani, nosite frak, lepo ste rejeni, toisti obraz — a srce, srce — dušo!

Še nekaj! Čudno je, da se naš duševni proletarijat manj zaveda svojih velikih pravic in nima stremljenja za ono veliko idejo svoboditve izpod kapitalističnega jarma. Nasprotno; še podpira ga in pomaga kapitalu še do večje moči. Le kadar se bo duševni proletarijat zavedal onega velikega cilja takrat bo šele mogoče z združenno močjo duševnega in ročnega proletarijata srušiti ta krivični družabni red in upostaviti novo človeško družbo, v kateri bodo živeli bolj človeško in v kateri ne bo izkoriščevalcev in izkoriščancev.

## Splošno klepetanje v Washingtonu.

Washington, D. C. (Fed. Press. št. 10. 1922.) — Kdo je bil v velikem boju za mirovno pogodbo v letih 1918—20 najglasnejši, kdo je najbolj svesto podpiral Woodrow Wilsona in zavezništvo? Kdo se je bojeval proti Ludgu in Borahu?

Hitchcock in Pomerene. Oba sta želela postati predsednika in oboje sprejemala ukase iz Bele hiše. Naj kateri prijatelj Wilsona zdaj razloži ligi narodov, zakaj so Hitchcocka in Pomerena volili dne sedmega novembra porinili z veliko večino na stran?

O Pomerenu so dejali, ko je privratar prisopil na javnost v letu 1911, da ga ni bilo videti. Kajti tako je majhen.

Zanimivo je bilo videti Hitchcocka v njegovi mimični umetnosti, stopajočega dol po mostovžu, da nagovori senat v zadevi lige narodov. Pri teh spominih prihajajo še drugi. Tako je Hitchcock priredil večerje na skupino senatorjev, ko je prišel popotnik iz Rusije, da jim pove svoje vtise, ki je zadobil tam. Bila je prohibicija v glavnem mestu, toda po mizi je teklo vino. In teklo je, tako daleč, da je Hitchcock segel popotniku v besedo, ko je pripovedoval o svojih doživljajih in mu dejal: "Zdaj nam pa nekaj povetjete o nacionalizaciji žen."

Ako bo treba skrbeti za vse tiste, ki so podlegli v volilnem boju, bo morala Hardingova administracija izvršiti veliko vpostavitveno delo.

V zvezi s tem se slišijo besede, da odalove Monte Reillyja, gubernerja na Portoriku, ki je aktualno povratnik pošten in pravično s portorikanskimi delavci, da napravi prostor Phil. Campbellu, imitaciji Henry Glajya iz Kanasa. Ko je pred zborniškim odsekom v letu 1920 zagovarjal, da se sprejme postava proti špijonstvu v mirnem času, je izjavil: "Trocki, ruski boljševik, je poratril devet mesecev časa v mojem volilnem okraju, da povzroči sitnosti. Dobro ga poznam." Mogoče so bili Trockijevi glasovi, ki so Campbella poglani v privatno življenje.

Čujejo se napol uradni glasovi, da bo oprošteni okoli trideset političnih kazencev okoli Zahvalnega dneva. Nekaj republikanski senator, ki se je vrnil znatno v ilvolne bitke, je sklonjen, da se vsi politični kazenci izpuste hkratu s eno samo peresno potezo. On je tudi odgovoren za izjavo, da je predsednik Harding naklonjen takemu šinu.

Izid volitev je mogoče še bolj utrdil predsednika v tem prepričanju. Ali Zahvalni dan je še to-

## Meteoriti.

Volitev v Ameriki in Angliji so končane. Kapitalisti ne bodo več tako brez skrbi spali kakor so prej. Nekaj se je zgodilo. Grmelnja še ni slišati, toda videti je bližetanje.

Kričanški šerif-Juhoven v kriščanski lowi bo zopet obvelil enega kristjane. Tako mu velava njegova sveta vera in njegova proklita kriščanska čistost.

Lloyd George ni zadnjič verjel, da je umri — zdaj pa verjame.

Zdaj šele Lloyd George lahko vzklikne z Wilsonom: Tako padamo mi...

Papež Mussolini je rešil ekonomski problem Italije. Italijani bodo jedli pesek in izpuščali zlate lire — in šestmiliardski deficit bo pokrit.

Kogar bočejo bogovi zmeti v prah, ga danes postavijo na čelo kapitalističnih držav.

Iz pridige našega Veličanstva kronprince Johna D. Rockefellerja mladjega: "Pri nas je ta nesreča, da imamo preveč denarja, premalo izobrasbe in premalo spoštovanja do zakonov."

Njegovo Veličanstvo je povedalo resnico.

Bankir na srednjem Zapadu je objavil oglaš sledeče vsebine:

"Čez 40 let od danes bo imel vsakih sto zdravih mladeničev v starosti 25 let — 36 mrtvih, eden bo bogat, štirje bolni, pet se bo mučilo z delom in 54 bo odvisnih od miloščina."

Vsa čast bankirju! Lepšega izrecala sedanje družbe, katero tako vneto zagovarjajo republikanci in demokrati, ni mogel dati!

Kje je tista opevana prilika za dosega bogatstva s pridnim delom? Eden sam izmed sto bo bogat in 54 bo beračev! Imed vsakih sto eden! Devetindevetdeset ljudi mora živeti po pasje zato, da obogati eden človek!

"Narodna ženaka stranka" zahteva med drugimi pravicami tudi to, da morajo žene biti duhovnice. Katoliški in episkopalni prvaki so takoj izjavili, da je to nemogoče. Da bi žena čitala mašo, izpovedovala grešnike in delila zakramente? Great Scott, takoj se bi svet podrl!

Stvar nas ne zanima, toda malo humorja ne škodi. Ali ne bi bili navdušeni verniki, veliko bolj navdušeni, če bi videli pred oltarjem brkno župnico, ki bi se vrtela na visokih petah in lépo zavijala oči kakor znajo kočetke? Kolekta bi bila vsekakor bogatejša. In predstavljajte si dolgo vrsto mladih grešnikov pred spovednico, v kateri bi sedela zala kaplanica!

Proč, zavist! Najboljše je, da ostane v cerkvi vse pri starem!

Kukluskancelci so ameriški fašisti, ki se pa skrivajo pod maskami, da jih ne poznaš. Tvoj sosed je mogoče tak fašist. Iz Washingtona poročajo, da je med novimi kongresniki in senatorji, ki so bili izvoljeni ta mesec, najmanj 75 kukluskov. Volilci v marsikaterem kraju so mislili, da volijo republikanca ali demokrata, pa so volili kukluskus!

V Ameriki še ni tako močne socialistične in komunistične stranke kot je v Italiji, zato so se ameriški fašisti v glavnem vrgli na katoličane in žide.

Hugo Bren se norčuje iz neke razprave v "Času" o razvoju človeka. Breni imajo veliko naslado s puhlim smešenjem dejstva, da imata človek in opica skupnega prednika. V srednjem veku so se Breni ravnotako norčevali iz dejstva, da je zemlja okrogla in da se vrti okrog sonca. Rekli so, da se zemlja vrti "v glavah" tistih, ki to verjamejo. Kdor ni preklisal te "krive vere", je bil seigan na grmadi. Danes Breni molče o tem dejstvu in priznavajo to, kar so v srednjem veku silovito tajili. Bodoči Breni bodo priznavali resnico o razvoju človeka, smešili pa bodo zopet kaj drugega. Breni ne morejo živeti brez tega.

K. T. B.

liko dni oddaljen — da ima pravičen človek dosti časa, da postane zopet normalen.

Fovest "Jimmie Higgins" je izrecala dušo ameriškega proletariata ob čaru valilne vojne. Dobi se pri Knjižnici matič S. H. F. J.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Proseta.

Cleveland, O. — Srčno se zahvaljujem SNPJ za točno izplačilo posmrtnine po mojem pokojnem možu Johnu Kavčiču. Rojakom širom Amerike toplo priporočam, da pristopajo k tako dobri delni organizaciji kot je S. N. P. J. Drogemu pokojnemu možu pa želim miren počitek v ameriški svobodni zemlji. — Žalujeta soproga — Agnes Kavčič.

Library, Pa. — O slovenskih priseljencih v Ameriki pravijo, da so eden najbolj naprednih narodov na svetu. Zakaj tako pravijo? Ta narod izvira iz dela nekdanje Avstrije in je bil vladan od avstrijske avtokracije, ki ga je zavrgla, tlačila in odstranila od vsake višje izobrazbe v svojem duhu. Narod je šutil to prikrjanje, hotel doseči to, kar mu je bilo prepovedano in stremel po izobrazbi. Nekoč izkušnji imamo Slovenci in izkušnje učijo.

Is nas delavcev se norčujejo in premogarski strmoglavci pravijo: "Ti požrešni podjarmljenci nam hočejo požreči vse profite." Na ta način bi tudi radi pokazali svetu nas premogarje, da mi njih izkoriščamo in ne oni nas. Vedno naglašajo o visokih mezdah rudarjev, o sebi ne povejo, kako dnevno višajo ceno premoga. Podati hočem malo realne o njih povšanju premoga in mezdah premogarjev. Pred vojno je bil premog povprečno \$6, ki so ga pa povišali do \$13.50 za eno tono. V tem času so povišali mezdah delavcu za 50c pri toni, tako da ima podjetnik še vedno \$6 profita pri toni premoga kot ga je imel pred vojno.

Z vsem tem naj bomo Slovenci zadovoljni in pozabimo naj na vse žaljivke! Komaj smo se izkrcali iz ene avtokracije, pa naj se zopet znajdemo v drugi.

Ko se spomnimo malo nazaj na prihajanje iz stare domovine, moramo priznati, da nam res prihaja nekam čudno, ni lahko posibiti rojstne domovine. Ne zaradi vodenja politike tam ali našina vlade, zaradi lepote rojstnega kraja smo nekako navsezani tja, da naše mišli silijo nazaj. Ljubimo svojo lastno govorico, običaje in petje in vse to je ostalo tam v stari domovini, kako bi torej vsi naš ne zahrepeneli nazaj?

Kruh je bila tista močna gonilna sila, ki je gnala velike skupine Slovencev iz rodnega kraja in ga nam lastna vlada ni hotela dati, da smo šli v "objubljeni deželo", se akreali skupaj in si ustanovili slovenske naselbine v Ameriki. Ena takih naselbin v osrčju pasu mehkega premoga je naselbina Library, katera hitro napreduje in je v tekcu malo več kot dveh let narasla na več kot 40 družin poleg samostojnih meščkih. Kakor v vseh enakih naselbinah z delavci, tako je bilo tudi tu od začetka dolgočasje, delavci ni imel nobene zabave kakor trpeti in truditi se je moral ves dan v rovu, (kadar so obratovali s polno paro) in ko je prišel zvečer domov, sedel je za peč ali legel k odpočitku. Otopel je za vsako razvedrilo radi neprestanega dela. Mišlil ni drugega, kot da ga more samo smrt rešiti vednega trpljenja brez vsakega razvedrila.

Ko se je povečala slovenska naselbina Library, so Slovenci uvideli potrebo, da v svojim interesu postavijo dvorano, ki bi se lahko imenovala, da je njih dom. O prilikah naj bi se tja shajali, pripravili vsake vrste zabave in fantje naj bi kdaj zapeli v dvorani. Tako so res izvršili delo in sedaj je slovenska dvorana nekako domače ognjišče Slovencev v Libraryju. Tja se bodo rojaki shajali in če pride kak domačin iz stare domovine, bi lahko mislil, ko sliši slovensko petje, samo svojo govorico, da je prišel nazaj v staro domovino. Lepo priliko imajo sedaj, da se v tej dvorani shajajo v skupščinah in se kaj ter razpravljajo o naprednem delovanju, kaj jim je treba ukrepati, da stopajo dalje za napredkom.

Slovenec iz te okolice kakor tudi oddaljenim imam nekaj važnega za povedati. Dolgo je bila odlašana obravnava radi tistih, za katere je Adam spekel mačko, za katere je Adam spekel mačko, v tem mesecu pa se bo vrnila, in sicer ravnice na Zahvalni dan. (Zahvaliti se nimamo nikomur kakor samemu sebi, da smo postali to leto zopet bolj medri in zopet nekoga potresli za brado.) Vrtila se bo otvoritev dvorane.

Imeli homo prvotratno gorbo, zabave in plesa dovolj, česar se še naprej veselil par čevljarjev, da bo treba delati nove podkve. In še nekaj, na kar občasno posebno pozornost. V loncu se bodo pekli kranjske klobase zalite z grozdovnikom, za kar bi se gotovo tepla Jupiter in Bakh ter zamenjala zanj svojo nebesko hrano. Naj se nikdar kdo ne boji, da bo prišel v Saharo. Imeli bomo mehko pijačo in nikomur ne bo treba s kamelo nazaj.

Zatorej kdor se še ni nameni priiti tega dne na Library, naj ne opusti lepe prilike. Dasi so morda kakli zadržki, odkrižajte se jih! Mi zagotovo pričakujemo vse rojake iz bližnje okolice v četrtek dne 30. novembra. Za dobro postrežbo bo poskrbel odbor. — John J. Bolte.

Cleveland, O. — Zadržje čase prihaja na vsako sejo več prženj naših sobratov iz raznih delov Združenih držav za podporo, bodisi radi boleznim ali drugim nesreč. Nekateri protnja so tako slabo vtemeljene, da jim ni mogoče vstreti, kajti prosilci navajajo na primer, da imajo družine v starem kraju, ne povedo pa, v kakem položaju se ista nahaja in tako dalje. V največ prženj tudi ni navedeno, če ima prosilec kak premoženje in koliko dobiiva podpore od S. N. P. J. Tako na primer dobivajo nekateri bolniško podporo \$1.50 dnevno, to je polovično od zavarovanih \$3.00, a vseno prosijo še za podporo. Takim bratom se pač ne more dati podpore, posebno ne, če so sami, kajti dosti je takih, ki so resnično bolj potrebni, pa se ne oglašajo ampak molče in trpe revščino.

Na redni seji dne 5. novembra, 1922, je navzečo članstvo našega društva št. 5 SNPJ, razpravljalo o takih prženjih in sklenilo objaviti, da zahteva od prosilcev, ki se obrnejo na naše društvo za pomoč, da navedejo v njih prženjih, če so sami ali oženjeni, koliko članov družine je od njih odvisnih, koliko podpore dobivajo pri SNPJ, in v slučaju, da je njih družina v starem kraju, v kakem položaju se ista nahaja ter kakor so za časa zdravja skrbeli za njo, če so jo res podpirali in ne morda sanarjali, ter se je samo takrat spomnijo, kadar bi potrebovali kake pomoči. Vse to mora biti od družinskih uradnikov potrjeno. Na prženje, ki ne bodo odgovarjale tem zahtevam, se naše društvo ne bo oziralo. Tako v pojasnilo in naznanje članom, ki prosijo za kako podporo in njih družinom oziroma družinstvom uradnikom. — L. Medvedek, tajnik.

Barberton, O. — "Kam pa tako zamišljen, France, kam," me potrepila po rami neka prijateljica zadnje nedelje, dohitela me v mestnem parku. — "Kam, skoro sam ne vem. Malo na izprehod; lep dan je, zato je potrebno, da se kosti navžijejo malo svežega diha."

"Ali si še zmerom 'Ehlt' s tvojimi izrazi!"

"Nu, ali je to kakšen zrak", sem dejal, "ali ne vidiš, kako se vlečejo oblaki črnega dima nad precejšnji romarjev k fari svete Vodilke Johane v Barbertonu."

"Pustite jih v božjem miru, saj drugim ne pristojajo. Kar maška rodi, miš lovi; saj veš!"

"Ne, to ni zrak, temveč je črni dim plesnobe in trhnobe, ki ležita nad Slovenci v Barbertonu."

Prijateljica me je prišla pod pazduho, da sem bil skoraj malo začuden, lepo se je zravnila in nadaljevala sva s sprehodom. Pogovor se je vil kakor kačji rep; zdaj tu zdaj tam, pri kakoršnih pogovorih je sloveku pogosto treba biti oprezen. Pri današnjih prijateljicah, ki so prijateljice vseh prijateljic, se lahko "zaklanfaš", zato treba paznje.

"Ali se kaj šeniš?" je vprašala skoraj vsaka prijateljica, pri čemur pa misli svoja v sru, a je poredna, da noče povedati naravnost, temveč kot prijateljice išče okolščin. Zato sem brez odloga zavrnil, da ne.

"Kako pa, da si postal tako molakarski? Kar te poznam, vem da nisi imel v glavi drugih misli, kakor kako bi dekletom mešal glave, med katerimi sem tudi jaz."

"Stoj, motiš se, še nikoli ti nikoli ti nisem mešal glave."

"Ali si 'Ehlt'! Prišla me je še bolj tesno pod pazduho, drugače bi se bil zgrudil. "France, za vse tvoje prejšnje ljubice te nagradim. Slišiš, slišiš, kajti je slabo? Govori, no!"

Odgledlo mi je za trenutek —

kot v sanjah — nekoliko sem se še obotavljal, nakar sem dejal: "Revica, zakaj mučiš sebi enakega?"

"Prav nalašč, dva enaka imata pravico, da se mučita in veselita."

"Veseliš, hm, pa toči ne pomaga zvoniti, vdaših pa le. Vrag naj vas odnese vse babnice tja doli v deveto deželo, potem bom imel vsaj enkrat mir."

"Potem pa umri, kislica kisla."

Pogledal sem jo zopet gori pod čelo in ona me je razumela, da me je prej ušalila. Še tesneje me je zopet prišla pod pazduho. Zopet ne bo kazalo drugega kot zaljubiti se do ušes in domovina bo rešena. "Svet je lep, dobrasrden, če mu bi se torej me pečlarske mevice držale na dež", mi je zašepetala prav na uho. Ni mi kazalo drugega kakor lotiti se starih šeg in navad še od nekdanj, ako sem se hotel oprostiti nagajive Evine hčerke. — Frank Boh.

Protest proti sklepu seje J. E. Z. New Duluth, Minn. — Na redni seji našega društva dne 19. novembra smo vzeli v pretres zapisnik Jugoslovanskega republikanskega združenja, to je seje, ki se je vršila dne 21. oktobra, 1921. V zapisniku so razne sugestije, kako naj bi razpolagali s še ostalim premoženjem bivše organizacije J. E. Z.

Naše društvo Leo Tolstoj, št. 205 SNPJ, odločno protestira proti temu sklepu, ker precej denarja se je že po nepotrebnem razmetalo sem in tja in ravnotako s inventarjem. Ko je bil inventar kupljen, je stal precej denarja, sedaj pa naj se razda za prazen nič. To je ravnotako, kot bi \$325 kar je polovična vrednost inventarja, vrgli proč.

Zatorej naše društvo odločno protestira in zahteva vpoštevanje sugestije brata Johna Prostora, ki je na mestu, da se ostalo premoženje izroči Slovenski narodni podporni jednoti v varstvo in isto premoženje naj se imenuje Slovenski narodni sklad v Ameriki. Dotični denar se bo lahko porabil v namene, za katere je bil nabrahan, ne pa za nagrade ali podpore enemu ali drugemu v Chicagu.

Kolkor se tiče delavskih razmer v tej naselbini, je še precej povoljno, samo slovak skoraj pozabi zvečer ali zjutraj, ko se vrača s dela, kamo bi se obrnil proti domu po predolgem šihu, ki traja po 10, 12 in tudi 14 ur.

Z delom na društvenem polju povoljno napredujemo, ker skoro vsak Jugoslovanc je prepričan, da brez podpornega društva ni mogoče biti. Bratje Jugoslovani, ki še niste pod okriljem S. N. P. J., pridružite se ji, čimprej vam je mogoče. Človek ne zna ne za dneve ne ure nesreče in če je pri društvu, se mu ni treba bati nesreče; mati SNPJ mu lajša nesrečo.

Vsak član našega društva naj torej pripelje na prihodnjo sejo po enega novega kandidata. Opozorjam vas na sklep novembra seje, da se polnoštevilno udeležite prihodnje seje, ki bo glavna seja in bomo na isti volili družinski odbor za prihodnje leto. Na tej seji bomo tudi ukrenili vse potrebno za nameravano veselico o Božiču k praznovanju 10-letnega obstanka našega društva, ki bo v marcu. Dalje je bilo tudi sklenjeno, da vsak član prispeva po 50c v društveno blagajno, ker društvo namerava kupiti zastavo. Kdor se ne bo udeležil te glavne seje, bo plačal kazen v društveno blagajno. — Frank Petrich, tajnik.

Ali smo res sami pijanci? Johnstown, Pa. — Ako bi bil slovak prišel k nam na volilni dan in poslušal razne agitatorje, kako so agitirali vsak za svojo stranko, bi si gotovo mislil, da tu žive sami pijanci. Dne 7. novembra sem bil ves dan za strašnika na volišču in imel sem lepo priliko opazovati vso to volilno komedijo. Republikanski kandidat je bil indorsiran tudi od prohibicionistov, zato so mu progresisti očitali, da je suhač, dočim je njihov kandidat prava vinaka trta. Republikanci so videli, da prohibicija ne vleče in zagovarjali so svojega kandidata, da ga on tudi rad potegne ter ga tudi drugim privoščil, o nasprotniku pa so pravili, da je prohibicionist in bi celo Ameriko rad posušil.

Po dolgem poslušanju takih očitkov drug drugemu sem končno vprašal agitatorje obeh, odroma treh strank ali je njih glavni program pri volitvah pijača. Ali res mislijo, da so vsi ljudje pijanci? Ali nimajo nobenega drugega programa za izboljšanje delavskega položaja? "Sveda ga ima-

mo," so mi odgovorili, "ampak pijemo ga vsi radi." Če bi jih poslušal človek, ki ne pozna njihove umazane politike, obsodil bi jih za ubogo pijano paro.

Vsem tistim, ki vpijejo, da nas bo odnesla rdeča poplava, je sedaj lahko in toliko lažje dihati, mirno spijo, ker ni več nevarnost. Zadržje volitve so pokazale, da smo še daleč od tega.

Vedno zasledujem dopisnike, zlasti pa premogarje, ki v svojih dopisih godrnjajo čez glavni odbor U. M. W. of A. Vse napredno članstvo pozivljajo, da pri volitvah pomisli, koga bo izvolilo. Kakor se razvidi iz dopisov, si se člani radi iznebijo birokracije iz organizacije. Toda to ne gre tako lahko in gladko. Zapomniti si morate, da se birokracija podira s porazi in ne z zmagami, tako se je tudi rudarska organizacija ne bo oprostila prej, dokler ne bo enkrat pošteno poražena, (česar za sveda nihče ne želi). Šele tedaj bodo šli nazadnji iz organizacije.

Kar se tiče dela v naši okolici je po premogorjih bolj slabo, tovarne pa obratujejo s polno paro. Le zaslužek je v tovarnah jako pičel, kajti težaki prejemaajo komaj po 35 do 45c za urno delo. Kolkor je delavcev, ki delajo po pogodbah, je njihov zaslužek odvisen od njih izkušnji. Oni zaslužijo nekoliko boljše.

Direktorij Slovenskega delavskega doma je na zadnji seji sklenil, da priredi plesno veselico dne 25. novembra ob pol osmih zvečer. V imenu direktorija tem potom uljudno vabim vse cenjene občinstvo iz Johnstowna in okolice, da nas poseti pri tej veselici. Vstopnina za moške je 25c, ženske v spremstvu z moškimi so pa vstopnine proste. Toraj rojaki, na svidenke dne 25. novembra. — Frank Chuhech.

ZORAVNIŠKI NASVETI. Piše vrh. zdravnik F. J. Kern. Vprašanja in odgovori. Član mi piše: "Ze zopet Vas nadlegujem s pisnom. Lansko leto sem Vam enkrat pisal zaradi svoje bolezni, namreč že tri leta se mi spušča v nosu in na ustnicah. Šel sem k zdravniku lansko leto, ko ste mi svetovali. Rekel mi je, da to ni nič hudega; vdaših se tako apušča ljudem, pa zopet neha. Dal mi je eno škatlico mazila. In mašal sem tri mesece; iz ustnice sem spravil tiste izpuščaje, iz nosa pa ne. Letos polsti so se mi zopet začele delati kraste na ustnicah. Šel sem v bližnje večje mesto k specialistu samo za glavo. Dal mi zopet mazilo in rekel, če bi mi to ne pomagalo, da si moram dati izrezati tonsile. Mene pa tonsile niso še nikdar bolele. Nato mi je svetoval, da si dam alikati čeljusti; mogoče imam slabe zoba. Kolkor zob imam še, me tudi ne boli in gnili tudi niso. Šel sem k četrtemu zdravniku, ki mi je spet dal mazilo. Potem mi je nek prijatelj nasvetoval zopet drugega zdravnika. Rekel mi je, da imam prehlajeno kri. Vbrizgal mi je v roke že sedemkrat neka zdravila za kri. Greje me tudi s neko elektriko. Videti je, da nekaj pomaga, ker imam manj krast in noč me le še včasih malo arbi. Vprašal me, je če se nisem večkrat prehladil? Res sem se velikokrat prehladil v jami. Pravi, če se bom varoval prehlada, da bo bolje. Kaj Vi mislite o tem?"

Tukaj imamo precej verno sliko kroničnega bolnika in sedanjim načinom zdravljenja. Vsak zdravnik ima svoj poseben način in svoje posebno mazilo. Bržkone pa bolnik tudi ni dovolj vstrajal pri enem zdravniku, da bi imel ta priliko dobro proužiti, kaj je vzrok kožni bolezni. Nekateri bolniki mislijo, da jim bo zdravnik v par minutah, po kratki preiskavi povedal, kaj jim je, nato se pa sami kupujejo zdravila v lekarnah, ne da bi se dali ponovno preiskati pri zdravniku. Iz dopisa vidimo tudi, da zdravnik po raznih krajih še vedno blufajo s operacijami na tonsilih. Če imate piko na nosu, ajdi tonsile ven. V nekem erit, naselbinah ima malo-kateri rojak še tonsile, ker nekateri navdušeni zdravniki mislijo, da tonsile povzročajo skoro vse kronične bolezni, kar je že zdrav-maj ovrženo.

Isto je z zobmi. Rujejo se na levo in desno, če je potreba ali ne. Vsak teden dobim pisma od članov in članic, ki so si dali izrezati tonsile, stari revmatizem ali kaka druga bolezen jih pa še

vedno muči. Po mojem mnenju si je vredno dati izrezati tonsile le v slučaju, če človek trpi na ponovnem vnetju v grlu, zlasti če se mu skoro vsako leto naredi v grlu bula (Quinsy), kar povzroča hude bolečine in zadržuje osebo od dela. Poleg teh se dobijo slučajni, kjer so tonsile otekle in prevelike, da ovirajo prosto dihanje. Vendar je treba biti tudi v teh slučajih oprezen: pogosto ima bolnik v nosu, da mu ovira dihanje, ne pa tonsile. V Clevelandu, kjer nas je nad 25,000 Slovencev, je manj odraslih ljudi operiranih na tonsilih, kot v nekaterih manjših naselbinah, ki štejejo po par sto naših ljudi. Med člani v Clevelandu ni vsled tega nič več bolnikov, bržkone celo manj, ker imajo v bolniškem assessmentu vedno prebitek, po manjših naselbinah pa izgubo. So zdravniki, ki gredo za par tednov študirat v večja mesta (Post-graduate Course) in se naučijo izrezavati tonsile, ko pridejo domov v svoje mesteca, jih silno skomina operirati. Operacija na tonsilih pri otrocih je primeroma brez posebne nevarnosti; ne tako pri odraslih. Maršikateri Vam bo povedal, da se od tačas naprej ne počuti dobro, da kašlja. Po izrezanju se namreč večkrat pojavi takozvan absces v pljučih, ki nastane valed odprte rane v grlu po operaciji. Tak absces je jako težko ozdraviti; poznan bolnik, ki kašljajo več let po operaciji in bljujejo gnoj. Maršikateriga izmed njih so zdravniki spoznali jetičnim, dasiravno v romeli ni. Absces se lahko napravi pri najbolj zdravi osebi in pod najboljšim operatorjem.

Zadnji zdravnik je našemu korespondentu izjavil, da ima prehlajeno kri. Ta izraz "prehlajena kri" ne pomeni ničesar. Vsakemu bolniku, pa naj trpi na eni ali drugi bolezni, lahko rečemo, da ima prehlajeno ali nehlajeno kri. Če je človek bolan, mora biti tudi kri bolna, sicer bi se bil bolan. Toda, kako je kri bolna ali prehlajena? Če bi v vsakem slučaju to vedeli, bi ne bilo treba ugibati, kakšno bolezen ima bolnik. Zdravnik, ki Vam reče, da imate prehlajeno kri, ali ni posebno več v medicini, ali pa rabi tak izraz ljavenčan, ker alužajno ni gotov, kaj je pravi vzrok bolezni. Moderni zdravniki bi ne smeli rabiti takih nedoločnih izrazov. Toraj, kako bolnen bi si

mel naš prijatelj? V pisnu ne omenja, če so mu zdravnik preiskali kri za Wassermann poizkus, kar bi bilo najprej potrebno. Ne omenja, če so preiskali vodo. Nekateri ljudje trpe na takovavem smrdljivem nosu" (Atrophic Rhinitis) ali na ozeni, ki povzroča kraste v nosu in smrdljiv vonj. To je skoro neozdravljiva bolezen, dasiravno lahko taka oseba dočaka visoko starost. Snaga, ispiranje nosu vsako jutro in vsak večer z nehalo vodo je glavno zdravilo.

Dopisnik pravi, da mu zadnji zdravnik pomaga, ker se mu stanje izboljšuje. Svetoval bi mu, naj se še vna dalje zdravi pri njem, dokler gre na boljše. Če je bolzen stara tri leta, se ne bo ozdravila v par dneh ali v par tednih.

AMERISKI DRUŽINSKI KOLEDAR 1923 je izšel

Vsebuje povesti, zgodovinske podatke, nad petdeset ilustracij, članke, razprave, pesmi, igro itd.

Bogata, izbrana vsebina!

vezan v platno stane 75 centov

Naslov: PROLETAREC 3639 W. 26th St. Chicago, Ill.

VABILO NA SLAVNOST DESETLETNEGA OBSTANKA Sloven. Samostoj. in Pod. Društva Waukegan in North Chicago dne 30. novembra 1922 v Slov. Nar. Domu v Waukegan, Ill. Začetek točno ob 2. uri popoldan.

- VSPORED: Predgovorni nagovor po predsedniku. 1. Rolici... poje Mladinski odsek S. S. P. D. 2. Ptiček... poje Mladinski odsek S. S. P. D. 3. Proleca... poje Mladinski odsek S. S. P. D. 4. Pa jecaru — samospjev... Jennie Celazec 5. Rdeči Sarafan — dvopev... Mimi Kirn in Mary Harle 6. A Sweet Brier — piano solo... Rosie Grahek 7. Stephanie — piano solo... Mary Lah 8. Alpine Violets — violin in piano... Louis in Mary Lah 9. Somewhere a Voice is Calling — violin in piano... Louis Lah in Mary Lah 10. IGRA v 6 dejanjih: LOVSKI TAT. OSEBE: Hrast, gospodar v Trnovem... g. Pavel Peklar Čilka, njegova hči... gđ. Rosie Dolenc Jevtar, njegov pomočnik... g. Ignacij Jerab Dolinar... g. John Masec Veneclj, gospodar na Otlici... g. Tomo Troha Oast, njegov pomočnik... g. Fr. Malavadi Mance, njegova žena... g. Mary Bartel Trznik Pavle, gostilničar v Trnovem... g. Lovro Orrin France, gostilniški klapce... g. Mihael Miller Orožnik... g. Toni Gosar, Ant. Kogovčič Vođa igre... g. Frank Brus (Med tretjim in četrtem dejanjem preda se mesec — med drugim in petim dejanjem po ena sprememba.) — Po igri: 11. V mrežu... poje Čitalniški pev. sbor Sl. Nar. Dom 12. Ti veselo poj... poje Čitalniški pev. sbor Sl. Nar. Dom

Na veselici, kakor tudi med dejanji svira Slovenska godba. Po izbranem programu prosta zabava in ples. Saljivo ples! Osvetli ples Cretični ples s nagrade plesniki, ki bo imela največ pomaranč. Ob 11. uri zvečer klicanjo vstopnico. Nagrada: hrana stonaka ura "Regulator" popolnoma nastoj. VSTOPNINA K VESELICI IN IGRI: Za odrasle moške in ženske po... 50c za otroke do 16 let po... 10c Veselica se vrši v veliki dvorani do polnoči — plesanje v splošnih dvoranah. Za red in vse potrebno na veselici in prosti zabavi bo skrbel VESELICNI ODBOR.

OFICIJELNA NAZVANILA S. N. P. J.

GLEDE JUGOSLOVANSKE POMOŽNE AKCIJE

Pred kratkem smo čitali v "Zajedničaru" apel, katerega je izdal glavni odbor Narodne hrvatske zajednice in ga naslovili na vse jugoslovanske organizacije v Ameriki...

Mi nismo prejeli takega poziva iz starega kraja, niti ne vemo, odkod je dobil poziv, oziroma informacije gl. odbor NHZ, da vlada v starem kraju taka beda...

Kaj več pojasnila o tej stvari nam je za sedaj skoraj nemogoče dati. Rečemo pa lahko, da se nam čudno zdi, kako mora nastati takoj lakota v državi, ki je skoraj izključno agrarna...

Mi nimamo nič proti pomožni akciji za rojake v stari domovini. Revni in potrebni so gotovo tudi tam, žrtve verižništva in gnilega gospodarskega sistema...

Med tem časom se bomo pa pridno brigali za pomoč naših bratov in rojakov tukaj — bratov, ki so na premogovni stavki že od početka pomladni in ki bijejo hud in neizprosni boj...

Vincent Cankar, preds. SNPJ.

IGRE, KONCERTI IN PLESNE ZABAVE

Girard, O. — Vabilo na vinsko trgatev in plesno veselico, ki jo priredi društvo Ljubljana, št. 49 v Slovenskem domu, stop 14, Girard, O. Vstopnina k tej zabavi bo za vse enako: člani in nečlane, ženske pa so proste vstopnine...

Na programu imamo v. a. zanimivosti in obilo smeha nam bodo nudili visničarji, katerih bo večje število. Ker iz naših sredstev nismo bili toliko srečni, da bi mogli izbrati debelega lupana...

No, sedaj se mi pa vabita pritožiti, da je leht-rna izgubila, vendar upa, da je najde ob pravem času. Muзикant je pravega slovenskega značaja, one hrastove sorte, velik in veseliga mišljenja, ki zns potegnilo iz meha lepe zračnosone valčke, lme mu je Joško.

Zenske zabavajo eno uro v svoje vrste, to je od 10. do 11. ure, da bodo fantom pokazale, da ne znajo poskočiti, kadar so dobre volje. Pravijo, da tisto uro ne bo nikakih stenskih cvetlic...

Strahnik je pa hudooben človek. Reven ali bogat: on ne pozna reslike. Pa ne bojte se, naj bom jaz z njim govoril, ker ga poznam in mu malo na ušesa pospeštam, pa vam jamčim, da bo vse "oraj". Zakaj bi človeka podli za malo grozda?

Red Lodge, Mont. — Tukajšnje žensko društvo SNPJ bo priredilo dne 30. novembra plesno zabavo, to je v četrti zvečer v Italijanski dvorani ob deveti uri. Igrala bo bo izvrstna godba. Ves čisti prostansak od te veselice je namenjen društveni blaginji.

Greensburg, Pa. — Naznanjam članom in članicam društva št. 223 SNPJ v Greensburgu, Pa., da se vrši letna veselica našega društva dne 25. t. m. Veselica se vrši v Homer Plan dvorani in prične ob 8. uri zvečer. Na seji dne 12. t. m. je bilo sklenjeno, da mora vsak član prispevati za to veselico...

Farrell, Pa. — Vabilo na veselico, katero priredi tukajšnja Slovenska godba dne 25. novembra v starih prostorih na Beechwood Ave. Poleg tega bo tudi šaljiva pošta, srečkanje in razne druge zabave.

Cleveland, O. — Ker se bliža zima in njeni pusti dnevi, ne moremo več hoditi na sprehod, če hočemo pridrjeti kako zabavo, jo moramo torej pridrjeti pod streho. Zato se je socialistični pevski zbor "Zarja" odločil, da priredi zabavni večer, kmetiče veselice, v soboto dne 25. novembra zvečer. Na programu bo ples in dovolj druge zabave.

Waukegan, Ill. — Naznanjam članicam društva št. 119 SNPJ, da je bilo na seji našega društva dne 22. oktobra sklenjeno, da se korporativno udeležimo veselice Samostojnega podpornega društva, ki proučevlja desetletnico svojega obstanka dne 30. novembra. Članice, glette, da nobene ne bo manjkalo. Društvo šteje 90 članic, navadno pa nas pride le malo. Sklenjeno je tudi bilo, da se za večer veselice zberemo vse skupaj in bomo plačale vsaka po 25c. Kam bomo s tem nabranim denarjem, bomo se sklenile na veselici.

Springfield, Ill. — Članicam društva št. 184 naznanjam, da se vrši dne 30. novembra v dvorani Narodnega doma veselica in korist društva, ali bolj rečeno desetletnica obstanka našega ženskega društva "Zmagovna krasa", št. 184 SNPJ. Malo je steer ste...

Yilo članice pri našem društvu, toda ponosne smo naš, kakor smo ponosne na možgano našo mater jednoto. Na seji dne 12. novembra smo sklenile, da se bo vršila na zabavi tudi "basket dance". Torej vsaka članica naj po možnosti tudi prinese s seboj kosarice z dobrom prigrizkom. Naj us izustane s nobena članica in vsaka naj prinese s seboj mali dar v spomin na desetletnico našega društva, na oltar naše družbene blaginje. Začetek veselice je točno ob sedmi uri zvečer. Ujzdno vabimo brate vseh tukajšnjih društev, rojake in rojakinje od bliza in od daleč, da nam pri tej priveditvi pritečejo za pomoč in pomagajo do dobrega uspeha veselice ter se s nami pozabavajo. O priliki bomo bližajim društvom, ki se bodo udeležila naše veselice, vrnilo. Na veselici bo igrala izvrstna godba, za dobro postrežbo bo skrbel odbor, zato se izostanite. Na svidenje dne 30. novembra. — Mary Kramar, tajnica.

Midway, Pa. — Društvo št. 89 SNPJ v Midwayju, Pa., je za svoji seji dne 12. novembra sklenilo, da priredi veselico skupno s slovensko godbo na ples v četrti dne 30. novembra, to je na Zahvalni dan. Veselica se prične ob drugi uri popoldne ter konča o polnoči. Vstopnina je za moške 50c, ženske sama plačajo 25c. T-m potom vabim člame in članice društva, da se polnočestvilo udeležijo veselice, tako tudi mlado in odraslo občinstvo in o kolice, da nas v šim večjem številu posesti. Za plesalke bomo skrbeli v polni meri slovenska godba, za prigrizke, dobro okrepilo in vse drugo potrebno pa veselilni odbor. Vsemu članstvu našega društva tudi naznanjam, da se bo dne 10. decembra vršila letna seja našega društva, pri kateri bomo volili društveni odbor za leto 1923. Člani, udeležite se prihodnje seje vsi in izvolite društvene uradnike, ki bodo delovali za napredek društva in SNPJ. Seja ter veselice se bosta vršili v društveni dvorani v Midwayju, Pa. Torej na svidenje na veselici kakor tudi na seji. — John Sust, tajnik.

Avella, Pa. — S tem potom naznanjam, da društvo št. 392 SNPJ v Avelli, Pa., priredi veselico dne 30. novembra, to je na Zahvalni dan, v korist društvene blaginje. Veselica se vrši v prostorih Jakoba Riberica in prične točno ob drugi uri popoldne. Ujzdno vabimo rojake in rojakinje, da se udeležijo te veselice iz naše, kakor tudi iz drugih bližnjih naselbin. Članom, posebno onim, ki niso bili na zadnji seji, naznanjam, da prispeva 75c v društveno blaginjo vsak član, ki se ne udeleži te veselice. Na prošnji ste torej, da upostevate to vabilo in se udeležite zabave. Za dobro postrežbo bo skrbel za to izvoljeni — odbor.

Russellton, Pa. — Naznanjam članom društva št. 365 SNPJ v Russelltonu, Pa., da je članstvo na zadnji redni seji sklenilo prirediti veselico dne 29. novembra, ki se vrši od šeste ure do polnoči dne 30. novembra. Vstopnina k tej veselici je 50c, za žlame, žene pa so vstopnine proste. Vabimo vse Slovane iz bližnje okolice kakor

NAZVANIL IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam sodnikom in znanecm šinom Zdrženih držav žalostno vest, da nam je kruta smrt ugrabila iz naše srede, po kratki in mučni boleznid dne 9. nov. 1922 ljubljeno in nepozabno soprogo in mater petih še ne doraših otrok, starih 3 do 9 let

AGNES ZDOLŠEK (roj. Olup.)

Pokojnica bila je rojena v letu 1881 na Bregih Sv. Duh, Loče pri Poljčanah v Jugoslaviji, kjer tudi zapuša še živečo mater, dva brata in dve sestri. Pogreb se je vršil po katoliškem obredu na pokopališče v Blaine, Ohio, dne 11. nov. t. l. Srčno se zahvaljujem tukajšnjim rojakom, ter bratom in sestram društva "Prosveta" št. 275, S. N. P. J. za vso izkazano mi pomoč, katero ste mi nudili ob času boleznid ljubljene soproge, kakor tudi za mnogoštevilno vdeležbo pri zadnjem pohodu na pokopališče. Nadalje se prav lepo zahvalim darovalcem krasnih vencev kot v zadnji prijateljski pozdrav pokojni. Še posebno hvala družinam br. Jos. Milavec, br. Jos. Kaferle in br. Jos. Brezee. Še enkrat moja iskrena hvala vsem za pomoč in tolažbo v uri nesreče. Tebi draga in nepozabljena soproga in mati, bode naj lahka zemlja Amerike. Počivaj mirno! Žalujoči ostali: John Zdolšek, soprog in otroček Maynard, Ohio.

Naznanilo!

Čenjenim rojakom širom Zdrženih držav naznanjam, da izide okoli 12. decembra, t. l. PRVI ZVEZEK SLOVENSKE MUZIKALČNE REVJE, bogata vsebina slovenskih in hrvatskih pesmi, za piano petje in ples. V programu je tudi krasna Bolhična pesem za piano all petje. Ker bo to nekaj čisto NOVEGA za Slovence in Hrvate se v napred opozarjam cenjene rojake in brate Hrvate, da se takoj naroče na to revijo. Cena vsaki posamezni številki je 75c predplačilo.

V zalogi imam tudi razne ROLE za piano in gramofonske plošče. Pišite po naš cenik. Se vam priporočam vaš rojak: VICTOR LIJBAK, 6404 St. Clair, Cleveland, Ohio.

iz naše uselbiine, da pridejo in se s nami pozabavajo. Za točno postrežbo bo poskrbel — veselilni odbor.

PROŠNJA!

Ujzdno prošim cenjenega rojaka, ki je poročal v dopisu iz Nevada City, California v Prosveti šte. 268, o ponesrečbi brata John Kovača v rudniku Argonautu. Prosim ga naj mi blagovoli poročati pismeno vse nastanene podatke in podrobnosti o tisti nesreči, za kar mu bodem zelo hvaležen. Moj naslov je: Frank Kovač, P. O. Box 65, Haryiell, Mo. (Adv.) Nov. 22

POZOR DEKLETA.

Mladenič želi se seznaniti s Slovenko ali Hrvatico v starosti od 20 do 30 let v svrhu ženitve, tudi vdova z enim otrokom se upošteva. Jaz sem star 32 let, imam prijazno domačijo, prilika za prirediti trgovino v grocerijo. Ako katero veseli naj piše in priloži svojo sliko, katero ji vrnem na zahtevo. Tajnost jamčena. Naslov je: Tony Oražen, Box 477, Clairton, Pa. (Adv.) Nov 22

SUHO GROZDJE IN DRUGI SADRŽI.

- Cipar, najboljšje vrste, jako velike jagode, baksa 25 funtov \$ 4.05
Muškatele, sladke debele jagode, baksa 50 funtov 6.00
Češplje debele, baksa 25 funtov 4.00
Češplje drobne, baksa 25 funtov 3.00
Fige v krancelnih, letošnja baksa 110 funtov 12.10
Brinjeve jagode, vreča 132 funtov 8.50
K naročilu priložite Money Order
MATH. FIEDER, Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistično stranka v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati, ter vam kaže prave aliho socializma
Naročnina znaše \$2.50 na leto, \$1.50 na pol leta.
Naslov: PROLETAREC, 3639 W. 36th St., CHICAGO, ILLINOIS.
Pišite po naš cenik knjigi!

AMEEC STAR 40 LET

želi seznaniti se s Slovenko ali Hrvatico v starosti 30 do 40 let v svrhu ženitve. Vzame se tudi vdova s enim otrokom. Vsa pisma je nasloviti na O. P. Box 1413, Salt Lake City, Utah. (Adv.)

BOLGARSKI KRVNI ČAJ

vilit gorak predno ležite v postelji POMAGA NARAVI
ODGNATI PREHLAD, varuje pred infliuenco, pomaga jetram, nahalho odleti čreva.
Bolgarski solični čaj je sestavljen iz 8-10-ih solič. Pomaga krvi in vas obdrži zdrave.
Na prodaj v vseh lekarnah ali pošiljamo po pošti velikim paketom po \$1.25, 3 za \$3.15 ali 5 za \$5.25. Naslov: H. H. Von Schlick, President, Marvet Products Company, 3 Marvet Building, Pittsburgh, Pa. (Adv.)—Nov. 22.

NAROČNIKI POZOR!

Znamenje (Nov. 30-22) pomeni, da vam naročnina poteče na ta dan. Ponovite jo pravočasno, da vam lista ne ustavimo. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče vstavljen, valed nepačnega naslova, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov.

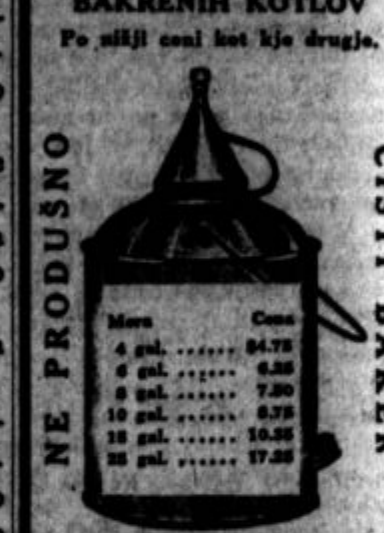
Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.
Za mesto Chicago je za leto \$6.50, pol leta \$3.25.
Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00.
Tednik stane za Evropo \$1.70. Člani doplačajo samo 50c za poštnino.
Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETA" 2657 S. Lawndale Ave., CHICAGO, ILL.

PROČ OD DOMA NAPRAVLJE-NIK SNOVI.

Benjamin Franklin je bil eden najbolj splošnih ljudi, kar jih je kdaj živeło. Dosegel je nesmrtno slavo kot pisatelj, znanstvenik, iznajditelj, diplomat in javni izvrševalec. Kljub temu pa je dobro vedel, do kod segajo njegove možnosti. "Jaz sem slab govornik, nikdar zgovoren ter moram vedno izbirati besede." Nihče ne more vsega znati. Vedno je še kdo drugi, ki je zmogel gotovo stvar še veliko boljše napraviti. V slučajih žledodnih neredov, kot je zaprtje, plini v črevih, slab tek, glavobol ali splošna potrtost, ne ujavjajte nobenih doma napravljenih snovi! Naša 33letna izkušnja ter naši zdravniški in kemični strokovnjaki so najboljša jamčena, da znamo to stvar popolnoma. Vsled tega kupujte Trinerjevo Grenko Vino in bodite gotovi, da vam bo pomagalo. To prepričanje prevladuje po vseh delih Zdrženih držav in Kanade. Izdajatelj "Il Trentino" nam je pisal dne 14. septembra iz Hazletona, Pa.: "Ogledali smo si tukajšnje lokalne lekarnе. Odgovor je bil, da se Trinerjevo Grenko Vino najboljšje prodaja." Mora že biti vzrok, da se prodaja. (Adv.)

VELIKA PRODAJA BAKRENIH KOTLOV



John Hruby, Dept. P., Ustanovljena 1875, 1806 So. Racine Ave., Chicago, Ill. Pišite po naš cenik.

Največja Slovenska Banka

v Ameriki je v Clevelandu, O., kajti v dobrih dveh letih svojega obstanka izkazuje nad DVA MILJONA DOLARJEV PREMOŽENJA.

Malo je bank v Ameriki, katerih rast bi bila povprečno po milijon dolarjev na leto.

Popolna varnost vložnega denarja je poglaviti vzrok, da je postala naša Slovenska banka v tako kratkem času največji denarni zavod nove domovine. In kar je glavno: ustanovili so jo naši ljudje z našim denarjem. Vodstvo in vsa uprava je zopet v rokah naših ljudi.

POPOLNO NADZORSTVO VSEGA VLOŽENEGA DENARJA nad našo banko ima država, potem posebni izvedenci in pa bančni direktorih, ki sestoji iz enaindvajsetih članov direktorija in šestih svetovalcev. Med njimi najdete sama naša imena, poznane in zaupanja vredna može. Zato nalagajo v tem domačem denarnem zavodu naše

JEDNOTE, ZVEZE IN POSAMEZNIKI iz vseh krajev naše nove domovine. Med vložniki je država sama, County, šole, knjižnice, mesta itd. Pomnite, da naša banka obrestuje vse vloge po 4% od dneva vloge do dneva dviga.

Denar prinesete lahko osebno, če stanujete v bližini, ali pa ga pošljete po pošti in sicer z money ordrom, draftom ali čekom. Z obratno pošto prejmete hranilno knjižico, na katero zopet lahko dvignete svoj denar, kadar ga rabite.

Pošilja denar na vse strani sveta in sicer po dnevnem kurzu—kakor je denar na svetovnem trgu, tako ga dobite vi. V zvezi je najboljšimi denarnimi zavodi starega kraja in garantira vsako pošiljatev z vsem svojim premoženjem.

NAJBOLJŠE IN NAJVARNEJŠE je vselej tam, kjer je naše. Ako zaupate denar naši Slovenski Banki, potem ste lahko brez vse skrbi zanj. Obrnite se osebno ali pa pišite na

The North American Banking & Savings Co. St. Clair & 62nd Street, CLEVELAND, O.

SEJE IN SHODI.

Magdora, O. — Posiljam člano društva št. 375 SNPJ, da se prihodnje seje dne 3. decembra polnoštevilno udeležijo. Rešiti imamo za društvo vsaj eno predlogo in voliti društveni odbor za prihodnje leto. Sveta dolžnost članov to je, da se vsi udeležijo seje in volijo v odbor sponosobno. Nekatere zadnje mesečne seje je bilo, da plača vsak član in članica po 25 ct. v društveno blagajno. Mesečne seje so namenjene za pokrivanje stroškov, kar naj vpoštevajo tudi, ki posiljajo assessment po drugih članih.

Torej vsi na prihodnjo sejo dne 3. decembra. — Tajnik.

Edinstan, Ill. — Opozarjam članstvo društva št. 96 SNPJ v Livingston, Ill., da se polnoštevilno udeležijo prihodnje letne seje, ki se vrši dne 3. decembra. Na dnevnem redu imamo volitev društvenih uradnikov za leto 1923. Kar je nekaj zelo važnega za članstvo. Članstvo naj se brez izjeme udeleži te seje, da bo mogoče izbrati najboljša društvena uradnika in bodo potem v društvenem odboru taki člani, čes katere se bo mogoče nabele reči. Članstvo tudi naznanjam, da bo kasneje vsakdo po pravilih, kdor se ne bo udeležil, zato se pozabite na datum 3. decembra. — Fr. Selak, tajnik.

Cleveland, O. — Naznanjam vsem članicam društva št. 137 SNPJ, da se vrši dne 7. decembra volilna seja pri našem društvu. Dolžnost vsake članice je, da se udeleži te seje, in ker je društvo dne 2. novembra, to je na zadnji seji, sklenilo, da katere se letne seje ne bo udeležila, bo morala plačati 25 ct. v društveno blagajno, se je nadejati, da se bo nobena izostala. Poleg tega naznanjam, da sejo bom poslal karto vsaki članici, ki naj jo prinese s seboj na sejo. Priti morate vsi in se posebnih stroškov ne opravljate, da lahko izostanete. Treba bo voliti odbor za leto 1923. Torej pridite in izvolite si odbornice po svoji volji.

Prosimo tudi, ki bo šla s kako novo kandidaturo k sodravniku, da ne odlašate tega vsi sodnji večer, gre naj enkrat prej, da ne bo treba čakati s sejo, kajti sejo bo začela ob osmi uri. Če je treba s sejo čakati, je umavno, da postanejo članice neustrepe in posledica je, da ne moremo priti do nikakega pravega sklenitve.

Sestrski pozdrav vsem članicam — Mary Sajt, tajnica.

Benlleyville, Pa. — Naznanjam članom in članicam društva št. 346 SNPJ, da se je bilo sklenjeno na mesečni seji dne 5. novembra, kdor se brez vroka ne bo udeležil letne seje v decembru, bo suspendiran za prihodnje leto, zato pridite, da poznate ne bo kakšnega nesporazumevanja, ker tako rado pride, ako ni dovolj članstva navzočega pri izvolitvi. — Tajnik.

Youngstown, O. — Društvo št. 133 SNPJ v Youngstownu, O. je sklenilo na redni seji, ki smo je obdržali dne 5. novembra, da vsak član in članica našega društva plača po št. v društveno blagajno, da se krijejo društveni stroški. — Obenem prosim člano in članice, da se v večjem številu udeležijo prihodnje seje, ki je zadnja v tem letu in pri kateri bomo izbrali nov odbor za leto 1923. Več zaključkov imamo storiti, zato je potrebno, da je navzoče članstvo v velikem številu, da na bo posejke kakšnega pregovarjanja. Člane in članice našega društva tudi prosim, da poravnajo dolg do 35. novembra, sicer se moram strogo držati po pravilih. Z bratskim pozdravom — Bogomir Plantac, tajnik.

Meriden, W. Va. — Opozarjam člano in članice društva št. 437 SNPJ v Philippi, W. Va., da se polnoštevilno udeležijo seje dne 3. decembra, ker s tem mesecem končamo poslovno leto 1922 in izvolimo nove društveni odbor. Pridite vsi na sejo in izvolite si društvene uradnike, ki bodo delali v korist društva in jednote. Kot je znano sem po svoji moči deloval za naše društvo in tako za SNPJ v dobrobit članstva, vendar ker sem le premožar nisem zato delo sponosobno in poleg tega mi je bilo še predstavnost, da imam procente, ako me po opravihi običajni glavni uradnik. Torej laborite si drugega tajnika, ki bo vsem skupaj povleči in se bo nadeje čez njega godrjal. Na svideenje dne 3. decembra v prostorih Jos Kestelca, točno ob 1:30 popoldne. — J. Z. Z., tajnik.

Newburg, Kans. — Opozarjam člano društva št. 235, da se udeležijo zadnje seje v tem letu, ki se bo vršila dne 3. decembra. Izvolili bomo društvene uradnike za leto 1923, zato je potrebno, da vsi prisostvujete. Na seji dne 5. novembra je bil sprejet predlog, da plača vsak član našega društva po 50 centov v društveno blagajno, da se pokrjuje stroški v letu 1922. Treba bo plačati ta izredni prispevek v mesecih november in december. — Še enkrat posiljam članstvo, da se vsi udeležite, ker le na ta čin vam je mogoče izbrati dobre uradnike, s katerimi bo zadovoljno vse članstvo. Družajce pa društvo tudi lahko postopa po pravilih proti nemu, ki bi se seje ne udeležil. — John Močnik, tajnik.

Great Falls, Mont. — Naznanjam članstvo društva št. 202 SNPJ, da se bo vršila glavna seja dne 9. decembra, kjer bomo volili odbor za leto 1923. Vse člano vabim, da se udeležijo te seje v polnem številu, kar na ta način bomo lahko bolje napravili, kakor pa če bi bil navzoč le del članstva. Nekaj članov pri našem društvu se je to leto sploh malo katere seje udeležilo in te se posebnost vabim, da pridete na sejo. — John Justis.

Panama, Ill. — Opozarjam vsi člano našega društva št. 123 na leto sejo, ki se bo vršila dne 3. decembra. Volili bomo društveni odbor za drugo leto, zato prosim člano, da ne izostanete od te seje, ker se le dočimanih seji nista kaj pridite udeleževati. Imamo je maršalski drugoga važnega za ukreniti v de-

centru, zato član, ki se ne bo udeležil te seje, bo kaznovan po pravilih. — Martin Jurečko, tajnik in blagajnik.

Ustanovitev socialističnega kluba. — Barborton, O. — Naznanjam vsem Jugoslovanom živčim v Barbortonu in okolici, da se vrši ustanovna seja slovenskega socialističnega kluba dne 3. decembra ob 3:30 popoldne v Mrs. Durmishove dvorani na Boliver Rd. Ustanovna seja kluba se prične takoj po seji društva "Triglav".

Rojaki udeležite se te seje v kolikor mogoče velikim številu, da si ustanovimo močan socialističen klub, ki ga v tako veliki slovenski naselbini kot je Barborton v vseh ozihrh potrebujemo. Dostl manjših slovenskih naselbin je, pa vendar žive v njih rojaki, ki so že po več let politično in strokovno organizirani. Prva naloga delavca je, da postane razredno zaveden in to lahko dosežemo potom politične organizacije. Pri tem vpoštevajmo: 1. v organizaciji je moč. — Pročevalac.

Virginia, Minn. — Društvo Smarica, št. 338 SNPJ, opominja svoje članice, da se polnoštevilno udeležijo seje dne 3. decembra v navadni dvorani. Na dnevnem redu bo volitve, zato pridite vse, da bomo lahko izvolili dober odbor. Družajce se bomo strogo zaplanika držale seje, ko je bilo sklenjeno, da mora vsaka članica izkazati bolniški priti na sejo, sicer bo plačala dolar v društveno blagajno. Opominjam vas vsled tega, do bo vsaka vedela, kaj ima narediti, da pozneje ne bo izgovarjanja. Se enkrat vas posiljam, da pridete na sejo dne 3. decembra, s sesterskim pozdravom — Rose Tisel, tajnica.

Relts, Pa. — Društvo št. 389 S. N. P. J. je sklenilo na zadnji seji, da opozori člano, da hodijo redneje na sejo. Pravila zahtevajo, da mora vsak član priti vsaj enkrat v treh mesecih na sejo. Kdor se ne bo udeležil prihodnje seje, ki se bo vršila dne 10. decembra pri meni, bo postopalo društvo s njim po pravilih. Tudi za oddaljene člano ni nikake izjeme. Na dnevnem redu imamo volitev odborovnikov za leto 1923. Prosim, da vsak član društva št. 389 to vpoštevajo. — Martin Zalar, tajnik.

Liberty, Pa. — Na zadnji seji društva Rosa Luksenburg, št. 266 SNPJ, je bilo sklenjeno, da bo kaznovan vsak član, ki se brez tehtnega vroka ne bo udeležil prihodnje društvene seje dne 10. decembra. Na dnevnem redu bo volitev, in pa volitev društvenih uradnikov za leto 1923. Upam, da bo izostala kakšen kar se nadejam, da boste prišli vsi. — Anton Kralj, tajnik.

Bertha, Pa. — Opozarjam člano društva št. 453 SNPJ, na sklep zadnje seje, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje glavne seje dne 10. decembra, ki prične točno ob drugi uri popoldne. Kdor se ne udeleži te seje, bo kaznovan po pravilih. Izvesti so le bolniki in oddaljeni člani. Šeteli je tudi, da pridete s seboj vsak član po enega novega kandidata. Tudi v prestopnim listom brez skrbri pristopajte k nam! — Frank Stefančić, tajnik.

Granite City, Ill. — Društvo št. 230 SNPJ, bo obdržalo svoje letno sejo dne 3. decembra. Radi tega prosim vsakega člana našega društva, da se udeleži te seje. Z bratskim pozdravom. — Jack Briski, tajnik.

Wgano, Pa. — Po sklepu društvene seje z dne 12. novembra opozarjam člano društva št. 340 S. N. P. J., da se polnoštevilno udeležijo seje, ki se bo vršila dne 10. decembra in prične ob deveti uri popoldne. Na dnevnem redu imamo volitev novih uradnikov za prihodnje leto. Posiljam člano našega društva ob blizu in od daleč, da se brez izjeme udeležijo te seje. Kdor se seje brez tehtnih vzrokov ne bo udeležil, bo plačal kazen kot smo sklenili na seji. Daje naznanjam, da je pri našem društvu razpisal izredni assessment 25 ct. za vsakega člana in članice v mesecu decembru za pokrivanje stroškov društvene blagajne. — Predsednik.

Bon Air, Pa. — Opominjam člano in članice društva št. 254 S. N. P. J., da se udeležijo redne mesečne seje dne 10. decembra, 1922. Udeležite se v polnem številu, kajti volili bomo društvene uradnike za prihodnje leto. Kdor ne bo udeležil te seje, bo društvo postopalo s njim po pravilih, tako je bilo sklenjeno na zadnji seji dne 12. novembra. Izvesti so od seje samo bolniki, drugi pa, ki se ne bodo udeležili, bodo morali plačati kazen. Oproščeni so tudi tisti, ki so oddaljeni 200 milj.

Članom tudi naznanjam, da nam ne bo mogoče zakladati assessmenta iz blagajne, ker naša blagajna je izčrpana. Kdor se ne bo priglasil do 24. v mesecu, ga nastram suspendiranga. Vabimo člano, da pridete vsi na sejo, da se dogovorimo in vsak član poda svoj naslov, da bo vsak redno prejel glasilo Prosveta. Assessment bom pobiral na vsaki redni seji pred otvoritvijo seje. Tako tudi naročimo, Z bratskim pozdravom. — Peter Bukovec, tajnik.

Roundup, Mont. — Naznanjam članom društva št. 114 SNPJ, da je bilo sklenjeno na redni mesečni seji dne 5. novembra, da član, ki se ne bo udeležil letne seje dne 3. decembra, bo kaznovan s suspendicijo, kakor zahtevajo pravila. Na tej letni seji bo društvo izvolilo svoj odbor za leto 1923, zatorej se od vsa zahteva, da se skleniti udeležijo te glavne seje v letu. Kdor ne bo udeležil tega "posiva društva, bo društvo postopalo s njim po pravilih in kot je bilo sklenjeno na zadnji seji. Nekaj članov je, ki se niste udeležili nobene seje še po več mesecih in nekateri celo hočejo, da bi tajnik hodil na njihove domove po assessment. Vsakemu je dobro znano, kje obdržava društvo seje in tam je tudi za plačati prispevek. Posiljam vas torej še enkrat, da vsi na sejo dne 3. decembra. — Frank Gruden, tajnik.

Cleveland, O. — Članstvo je vabljeno, da se udeleži v najobilnejšem številu seje, ki se vrši prvo nedeljo v decembru, to je dne 3. decembra v S. N. domu, dvorana št. 3. Rešiti bo treba več važnih zadev in kot običajno se na tej seji vrši volitev uradnikov za prihodnje leto. Seje prične točno ob 3:30 zjutraj. Kdor se zanima za procvit našega društva, naj bo prisoten na tej seji. — Bratski pozdrav. — Tajnik.

Clinton, Ind. — Vabim člano in članice društva št. 50 SNPJ, da se v polnem številu udeležijo letne seje, ki se bo vršila dne 3. decembra in prične ob drugi uri popoldne. Na dnevnem redu imamo volitev društvenih uradnikov za leto 1923. Vseled tega pričakujem, da bo navzočih čimveč članov in članice, da bo prilika izvoliti v društveni urad člano, ki bodo delovali za društvo in slavno SNPJ. Daje opozarjam člano in članice, da poravnajo svoj assessment meseca decembra, da bo kajenja prihodnjega leta brez kakšnega vankljenega dolga. Točko v prijazno naznanilo. — Frank Reiznik, tajnik.

Superior, Wyo. — Tem potom opozarjam članstvo društva št. 134 SNPJ, da se polnoštevilno udeležijo redne mesečne seje, ki se bo vršila dne 3. decembra. Pričekaj je ob drugi uri popoldne. Na seji imamo razmotriti več važnih stvari kar drugi volitev društvenih uradnikov za prihodnje leto. Sotrujite, vsa dolžnost je, da se udeležite te seje. Kdor se ne bo udeležil, bo društvo postopalo s njim po pravilih. Izvesti so samo bolniki in oddaljeni člani. Mislim, da vsake tri mesece lahko vsaj enkrat pridete na sejo vsak član. Torej pridite vsi. — Louis Jerash, tajnik.

Riversville, Wyo. — Opozarjam člano in članice društva št. 417 SNPJ, da se udeležite redne mesečne seje, koja se bo vršila dne 3. decembra v navadnih prostorih. Ukrepati imamo o dosti rekeh in voliti bo treba društvene odbornike za prihodnje leto 1923. Vabim vas, pridete na sejo vsi, za se bomo vsaj na tej važnej seji enkrat skupaj videli in se pogovorili. — Joseph Dakaj, tajnik.

La Salle, Ill. — Društvo št. 337 SNPJ združuje vsi člano in članice, da se v polnem številu udeležijo prihodnje letne seje, katere se bo vršila dne 3. decembra. Na dnevnem redu bodo volitve novih odborovnikov. Izvolimo si odbor, kateremu bo za procvit našega društva in Slovenske narode podporne jednote. To nam je le mogoče, ako se prihodnje seje brez izjeme udeležimo. Torej vsi člani društva št. 337 na svideenje dne 3. decembra ob eni uri v Slovenskem narodnem domu. — Frank Gergovir, tajnik.

Cleveland, O. — Vse člano in članice društva št. 173 SNPJ posiljam na prihodnjo sejo, ki se bo vršila dne 3. decembra v Slovenskem narodnem domu na E. 80. cesti. Drugi člani in članice, zavežajce se dolžnosti, ki vam ve, da se morate udeležiti vsaj vsaj tre tretje seje. Veliko vas je, ki splotje niste bili to leto na seji, zato pritrudite se, da boste prišli vsi na zadnjo sejo, za kateri bomo volili odbor za prihodnje leto. Članom tudi naznanjam, da se morate novembra in decembra priti na sejo, da boste imeli priložnost, da se pogovorite s sodravniki, tamveč bomo vsakega suspendirali, kdor se ne bo plačal do 25. meseca. Pri tem se bomo ravnali nepristransko in ne deli nikakih tajem, kar je potrebno, da se knjige urejemo za prihodnje leto. — Joseph Blatnik.

San Francisco, Cal. — Naznanjam vsem članom društva št. 204 SNPJ, da se vrši, prihodnja mesečna seja dne 10. decembra in prične ob 1:30 popoldne v narodni dvorani na 624 Rhode Island Str. Posiljam članstvo, da se udeležijo volitev odborovnikov za leto 1923, kajti bratje in sestere, gledati moramo, da izvolimo kandidate, ki bodo gledali vedno za napredek pri našem društvu in S. N. P. J. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da društvo suspendira vsakega člana za mesec decembra, če se ne bo udeležil seje v decembru. Od seje člano oprosta samo bolezen ali delo. Tudi članice naj se udeležijo seje v kolikor mogoče velikim številu, ako jim dopušča čas. Posiljam člano v Oaklandu in Richmondu, da se udeležijo te seje. — M. D. Shalts, tajnik št. 204, 2922 — 25th St.

Gray's Landing, Pa. — Posiljam člano društva št. 101 SNPJ, da se udeležijo redne seje dne 3. decembra, na kateri bomo volili uradnike za leto 1923. Tudi več drugih važnih reči imamo za ukrepati. — Tajnik.

Prosto, Pa. — Društvo št. 166 SNPJ opozarja svoje člano, da se udeležijo prihodnje seje, to je glavne letne seje, ki se bo vršila dne 3. decembra in prične ob deveti uri popoldne. Kdor se te seje ne bo udeležil, bo plačal kazen v društveno blagajno. Izvesti so samo bolniki. — F. Avbel, tajnik.

Verona, Pa. — Bratje in sestere društva št. 204 SNPJ v Oakmoštu, Pa., udeležite se brez izjeme redne mesečne društva, ki se bo vršila v navadni dvorani dne 10. decembra, 1922. Na tej seji bomo volili nov odbor za prihodnje leto 1923. Pridite vsi! — F. Mostek.

La Salle, Ill. — Članstvo društva št. 7 SNPJ, naznanjam skupno sejo mesečne seje, ki se glasi, da mora vsak član priti na prihodnjo mesečno sejo, ki se vrši dne 3. decembra. Na dnevnem redu so jako važne zadeve ter volitev odbora za leto 1923. Članstvo tem potom tudi opozarjam glede plačevanja assessmenta. Vsak dobro ve, da je 25 ct. v mesecu zadnji del na plačanje prispevka društvu. Torej upoštevajte to, sicer bomo primoras postopati po pravilih. — Tajnik.

Star City, W. Va. — Naznanjam članom društva št. 355 v Star Cityju, W. Va., da se bo letna seja našega društva vršila dne 3. decembra ob eni uri popoldne. Udeležite se vsi te seje, kajti volili bomo društveni odbor za leto 1923. Tisti, ki se ne bo udeležil seje, bo kaznovan po pravilih. — Joseph Maslo, tajnik.

Peoria, Ill. — Naznanjam bratom in sestram društva št. 311 SNPJ, da je bilo sklenjeno na redni mesečni seji dne 3. decembra, da se morata vsak član in članica našega društva udeležiti seje dne 3. decembra, ki je zadnja v tem letu in važnega pomena. Volili bomo nov odbor za leto 1923, radi česar pričakujem, da se bo vsak član ali članica udeležila te seje, da bomo imeli lepšo priliko izvoliti v društveni urad člano, ki jim je vsa društveno napredovanje pri srcu. — Frank Wolgumuth, tajnik.

Shickmon, Kans. — Posovno ste privali vsi bratje in sestere društva št. 76 SNPJ, da se kolikor mogoče v velikem številu udeležite prihodnje mesečne seje. To je zadnja seja v letu, letna seja, na kateri je treba izvoliti društveni odbor. Torej na svideenje dne 10. grudnia. — Val Vrtich, sodravniki.

Edison, Kans. — Posiljam člano dr. št. 225 SNPJ v Edisou, Kans., da pridete v polnem številu na prihodnjo sejo dne 10. decembra ob deveti uri popoldne v navadni dvorani. Kakor vam je že znano, je ta seja letna seja, za kateri imamo voliti društveni odbor za leto 1923. Obenem imamo tudi več drugih važnih reči za rešiti. Vsakemu člano, mislim, da se pravila toliko znana, da ve, da društvo obvezno postopati s njim po pravilih, ako se te seje brez tehtnega vroka ne udeleži. Posiljam vas torej, da pridete vsi in izvolite si društveni odbor, ki bo deloval v korist društva in Slovenske narode podporne jednote. — Joseph Klinton, tajnik.

Springfield, Ill. — Posiljam sestiro društva št. 184 SNPJ, da se v polnem številu udeležite letne seje, ki se bo vršila dne 10. decembra v Narodnem domu. Volite bomo društveni odbor za leto 1923. Sobotno, vidim navadno na seji enostajne članice, kar pa nikakor ni pravilo. Vaj k tej seji morate priti vse, da izvolimo čim bolj si odbor in boste vedeli, katero so odborovnike našega društva. Tudi za osobenke je dobro, da se tuintam shajemo na seji, kajti seja nam mora služiti kot nekakšna šola, na kateri vsak pridobimo nekaj znanosti. Človek je pa potreben poduka vse življenja, zato upam, da se bo nobene manjkalo na seji dne 10. decembra. S sesterskim pozdravom Mary Kramar, tajnica.

Moundsville, Pa. — Članom društva št. 245 SNPJ dajem na znanje, da je bilo na zadnji seji dne 12. novembra sklenjeno, da se bo vršila prihodnja seja dne 3. decembra in prične ob eni uri popoldne. Na tej seji bo volitve za nov odbor našega društva za prihodnje leto, radi česar je potrebno, da se vsi člani in članice v obilnem številu seje udeležite. Tem potom tudi opozarjam člano, ki imajo se delj pri društveni blagajni, da to delj poravnajo drugi mesec, ker šelim novemu odboru predati knjige liste. — Vinko Poljanec, tajnik.

Chicago, Ill. — Opozarjam člano in članice društva "Zarja", da se udeležijo redne mesečne seje, ki se vrši dne 23. novembra in prične točno ob eni uri svojer v navadnem prostoru. Silihali boste poročilo o zadnji veselji. Poleg tega imamo tudi več sejo važnih rekeh za rešiti, zato je potrebno, da se vsak član ali članica udeleži. — Odbor.

Bridgeville, Pa. — Naznanjam članstvo društva št. 295 SNPJ v Bridgeville, da se udeleži glavne seje, ki se vrši prvo nedeljo v mesecu decembru, dne 3. decembra in prične ob drugi uri popoldne. Na ti seji moramo ukreniti več važnih stvari kakor tudi voliti odbor za leto 1923. Silihali boste sklep minule novembarske seje. Prihodnja seja se vrši v Slovenski dvorani izobraževalnega društva v Bridgeville. — J. Sigman, tajnik.

Moundsville, Pa. — Tem potom naznanjamo, da se vrši seja sloven. socialističnega kluba št. 184 v Lawrence, Pa., dne 26. novembra in prične ob drugi uri popoldne v dvorani društva št. 245 SNPJ. Sotrujite, prišlo je vsaj toliko do mira, da se brez pomisleka sestet lahko skupaj zaidamo in organiziramo naše vrste za vijeje silje in i-deje, da se bo stal kile sodraga Dela za organiziranje glas vpošlega v pušlavi. On nam klise, naj stopimo skupaj v vrste, kajti v socialistični stranki je za vse dovolj dela. — Torej nezadovoljni, pridite, da bomo skupaj razpravljali, kako poječati naše organizacijo, da bomo v njenih vrstah dovolj močni za se prihoritli bolj bo bodočnost. — Walter J. Lazar in John Turbel.

Magdora, O. — Naznanjam članom društva št. 486 SNPJ, da se vsi redno sestanejo seja društva dne 3. decembra ob drugi uri popoldne v navadnih prostorih. Da je to glavna seja, to je gotovo vsakemu znano, zato tudi upam, da se vsakdo udeleži te seje, kjer imamo rešiti več važnih reči kakor tudi voditvi društvenega odbora. Na tej seji bomo delodili, kje naj se v bodoče vršijo društvene seje, ob katerem času in par drugih zadev. Torej naj ne bo nikakih izgovarjav! Pridite vsi do zadnjega in izvolite si voditvi društvenega odbora. — Naznanjam tudi par članom SNPJ, ki pa niso člani našega društva niti ne živijo v naši naselbini, da malo bolj paritjo kadar kje govortjo, da ne bo kakih nepotrebnih sitnosti. Da jaz nisem tajnik prve vrste, to je gotovo, ali da se ravnau po pravilih in društvenih navodilih, s tem upam, da se ne delam krivice omenjenim osobam. Ni me strah radi mojega dela, kdor pa ve, da kama delam krivico, naj se oglasi pri meni osobam. — Martin Boha, tajnik.

Slovak, Pa. — Od društva št. 241 SNPJ. — Naznanjam vsem članom, da je bilo sklenjeno na zadnji redni društveni seji dne 12. novembra, da se morajo člani našega društva bolj zanimati za redne seje in pohajati k njim vsaj vanko tri mesece enkrat. To je tudi dolžnost članov. — Škoraj gotovo je vsakemu člano našega društva znano, da bo dne 10. decembra glavna letna društvena seja, na kateri bo treba reševati več važnih stvari. Obenem bomo tudi volili nov društveni odbor za prihodnje leto. Torej bratje, vsi na redno sejo našega društva dne 10. decembra, da ne bo potem kakšna nepotrebnega blebetanja, šet, to si pravi, to bi moralo biti tako, ono bi lahko u-redili drugiče itd. Šaj imate vendar vsi priliko priti k seji in pomagati zadeve urediti, da bodo vsem po volji. Na seji izradite svoje misli, kako šelite, da je v tem letu onem ocau sklenjeno. Kdor bo posebnji priti na sejo omenjenega dne, bo kaznovan po pravilih. Tako je bilo sklenjeno na seji dne 12. novembra, 1922. — Mark Švrah, tajnik.

Moundsville, W. Va. — Opozarjam člano društva Slovak, št. 233 SNPJ, v Moundsville, W. Va., da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje dne 10. decembra. Na dnevnem redu imamo več važnih stvari in volitev odbora za leto 1923. Zato bratje, je vsa dolžnost, da se sa gotovo udeležite prihodnje seje. — Frank Lawler, tajnik.

Pitt Henry, Pa. — Bratom in sestram društva št. 160 SNPJ v Pitt Henryju, Pa., dajem na znanje, da je bilo na zadnji seji dne 12. novembra sklenjeno, da kdor se ne udeleži letne seje dne 10. decembra, bo plačal globo v društveno blagajno. — Na decembarski seji je volitev društvenih uradnikov za prihodnje leto, torej je važno, da se vsi te seje udeležite. Seja prične ob 10. uri zjutraj v italijanski dvorani. Člane v bližini našega društva opominjam, da prinesejo prestopne liste, da v slučaju nesreče ne bodo imeli kakih nepotrebnih sitnosti. — Frank Švrah, tajnik.

Cleveland, O. — Opozarjam vse člano in članice društva Nason, št. 304 SNPJ, da se prihodnja mesečna seja vrši dne 3. decembra, katere se vsi v polnem številu udeležite. Seja bo prihela točno ob deveti uri popoldne. Na dnevnem redu imamo volitev društvenega odbora za leto 1923. Kdor se ne bo udeležil te seje, bo kaznovan po sklepu zadnje seje. Izvesti so samo bolniki. Nadalje opozarjam člano, ki ni dolgujeje na assessmentu, da poravnajo svoj dolg, da mi ne bode tako mogoče podati listi letni račun. Torej pridite vsi na sejo, da ne bo kakih neprilik. Ako pridete do tega, naj vsakdo pripise krivdo sebi. — Andrej Kljun, tajnik.

Sty Minn. — Naznanjam članom društva št. 268 SNPJ, da se bo vršila glavna redna seja dne 3. decembra, ki prične ob sedmi uri zvečer. Na novembarski seji je bilo sklenjeno, da se morajo vsi člani udeležiti te seje, ako bo kdo izostal brez opravičenega vroka, da bo društvo postopalo s njim po sklepu zadnje seje ali v smislu jednodlinih pravil. Torej vpoštevajte to as-

zanjilo, da se bo sestet kakih izgovorov, da kdo ni mogel priti, ker je imel to ali ono delo in drugi da se je slabo počutil. Izvesti so samo oni bolniki, ki so naznanjeni bolnihi in tisti, ki so oddaljeni več kakor tri mije ali oni, ki imajo kaka prav najno delo, iz katerega so razvidi, da v resnici ni mogel priti na sejo. Le take okolnosti bo društvo vpoštevvalo. — Louisa Ferusak, tajnik.

Huntington, Ark. — Društvo št. 67 SNPJ je dne 12. novembra na zadnji seji sklenilo, da posovno vsi člano našega društva, da se udeležijo seje dne 10. decembra, ki prične ob deveti uri popoldne. To bo letna seja, na kateri bomo volili društvene uradnike za prihodnje leto. Kdor ne bo prišel na sejo, bo moral plačati prispevek v društveno blagajno. Torej vas še enkrat posiljam, da pridete in se bo kdo posejke opekral, da ni bilo kaj prav sklenjeno. — John Valentinc, tajnik.

Klein, Mont. — Društvo št. 122 v Kleinu, Mont., daje na znanje vsem bratom in sestram, da se bo prihodnja seja vršila dne 3. decembra. Pričekaj seje je točno ob pol dveh popoldne. Na tej seji bomo brez izjeme vsi. Na seji se seja sestet sklenilo, da mora pri tej seji prisostvovati vsak član vsaj volitve novega društvenega odbora, ki ga bomo izbrali za prihodnje leto. — Opominjam članstvo, da malo bolj gleda, da bo izpolnjevalo dolžnosti, ki jih našega pravila. Če bi sa točejšje udeleževati seji, bi tudi bolj znali, koma je primernejše, da se poveri društvena uprava. Mislim, da se bodo stari odborniki odrekli službe, zato moramo pri tom pasiti, koga bomo izvolili za prihodnje leto. Ne pozabite bratje, priti dne 3. decembra, kajti gledati moramo tudi za drugo dvorano, kar ta dvorana ni v sredini naše naselbine. Nekateri naši člani imajo pri tem varok, da izostanejo od seje, šet, da je predel hoditi k sejam. — Vsek brat mora delati v korist našega društva. Naha jame se v dovolj veliki naselbini med Slovenci in Hrvatji ter nas je približno 100 članov. Vzemimo si za cilj, da na mora naše društvo v prihodnjem letu pomladiti, da bo štelo najmanj 150 članov. Pokušajmo se, da imamo v naselbini društvo naše S. N. P. J. — Poudarjam vas še enkrat, da naznanjilo vpoštevajte in se udeležite seje v kolikor mogoče velikim številu. — Andrew Kamao, tajnik.

Joliet, Ill. — Kje je rojak Louisa Kren, ki je član društva št. 116 SNPJ v Jolietu, Ill.? Za njega bi rad zasnal tajnik društva št. 115 v svrhu ureditve društvenih in jednostnih zadev. Naha ja se nekje v bližini Clintonu, Ind. Kdor izmed sebratov ve sa njega, naj mi pošlje njegov naslov, ali pa naj izkaneja opozori, da se oglasi na naslov: Fred Fatin, 213 Lima St., Joliet, Ill.

Worthington, Pa. — Ne vem, kje se nahaja naš društveni sekretar Anton Roub, ki je bil meseca novembra suspendiran od našega društva. Če rojak zame sa to, da ga naše društvo išče, naj se oglasi do prve nedelje v decembru, sicer mora društvo postopati kakor zahtevajo pravila. Rokajev certifikat nosi št. 2123. Bred Anton Roub je star 36 let. Kdor bi kaj vedel o njem, je uprosen, da se oglasi na naslov: Frank Feršič, Worthington, Pa., 251.

RAD BI IZVEDEL kje se nahaja Anton Jerman, ki je prišel pred kratkim iz starega kraja. Ako bode šital ta oglas naj se mi prijavi, rojake pa prosim, da ga opomni k temu. Naslov je: Joseph Smrkolj P. O. Box 477, Clairton, Pa. Adv.)

Najboljši prostor v Pittsburghu za nakupovanje blaga za božične praznike. KAUFMANN'S "THE BIG STORE" je najbolj priljubljen in primeren za nakupovanje raznih stvari za božične praznike za Pittsburghane in za vso bližnjo okolico... Za boljšo ugodnost naših Slovenskih odjemalcev "THE BIG STORE" ima Slovanski oddelek s Slovanskimi prodajalci, da lahko kupujete in se pogajate v vašem jeziku. Kjer si prihranite čas pri izbranju in nakupovanju in vam pokažejo blago katerega želite kupiti. Vselej na razpolago Slovenski tolmac v našem Slovanskem oddelku, kateri se naja v pritličju na 5th Ave. vходу. ESTABLISHED 1871 KAUFMANN'S "THE BIG STORE" 5th Ave. PITTSBURGH, PA.

Trakulja umori na tisoče ljudi vsako leto. Veliko mal, lan in opek so odpravili s pomočjo trakulje. Trakulja je ena izmed najbolj učinkovitih zdravil za zdravljenje različnih vrst raka. Trakulja je ena izmed najbolj učinkovitih zdravil za zdravljenje različnih vrst raka. Trakulja je ena izmed najbolj učinkovitih zdravil za zdravljenje različnih vrst raka.

